

SANASEPPÄ

N:o 1-3

1.3.1930.

1930.

SANASEPÄLLÄ on edessä suuri työ. Se tahtoo vetää koko Eestin Inkerin kansan työhön itsensä ja tulevien sukupolvien hyödyksi.

Mutta samalla tahtoo Sana-seppä olla nykypäivän ja elämän kuvastin-peili. Ei pieninkään seikka, tapahtuma Inkerissä saisi jäädä peittoon, kaikki tuotakoon esille, olkoon se sitten hyvä tai ikävä. Ja sitä täydellisemmäksi muodostuu kuvaus mitä enemmän löytyy kirjoittajia-kirjeen-vaihtajia. Kirjeenvaihtajana tietysti voi olla vaikka ken.

Kirjeenvaihtajille tämän vuoden lopussa jaetaan palkintoja 1000 senttiä ja paljon erilaisia suomalaista kirjallisuutta.

I-nen palkinto 500 senttiä
II - " - 300 - "
III-as - " - 200 - "
Toiset - " - kirjoja.

Ensimmäisen palkinnon saapi se, joka vuoden 1930 kuluttua lähettää Sanasepälle kaikista enemmän uutisia tai kertomuksia Eestin Inkerin ja rajan-takaisen Inkerin elämästä, toisen seuraava j.n.e.

Mitä tahdomme??

Me nurisemme olemme tyytymättömiä, etsimme ja tahdomme jotain. Mutta liekö kuka asettanut kysymystä, miksi nurisemme ja mitä tahdomme. Tavallisesti meillä sanotaan: tahdomme rikkautta, kunniaa, viisautta, rauhaa ja sopia, terveyttä sekä iankaikkista elämää.

Mutta onko tämä totta? Kyllä sykkäämme nyt itseltämme. Eikös ole niin, että sanominen ja tahtominen on kaksi eri asiaa?

Jos tosiaan tahdomme rikkautta, niin miksi sitten emme pyydä sitä, emme ole säästävisiä, vaan tuhlaamme hyvin paljon ihan tarpeettomasti; tahdomme kunniaa, mutta emme kunniatonta; tahdomme viisautta, mutta emme opi, emme viitsi ajatellaakaan oppimisesta; tahdomme rauhaa, mutta valmistaudumme tappeleluihin, toisen hukuttamiseen, etsimme riitaa ja kyivämme kaikenlaista eripuraisuutta, tahdomme terveyttä, mutta

olemme ruumiin vihollisia, tahdomme iankaikkista elämää, mutta teemme siitä kysymyksestä keppihevosen, hengelli-
sistä asioista, sielun pelastuksesta, taivaan valtakun-
nasta meidän riittelemme enemmän ja kiihkeämmin kuin mis-
tään muusta, niin että voi sanoa: "me etsimme iankaik-
kista elämää enemmän kuin iankaikkista elämää".

Eikö totta totisesti olisi syytä ajattelemiseen: mik-
si tämä kaikki näin ja mitä me tosiaankin tahlomme?
=====

J U S I V O L I K O O U .

Maaliskuun alussa toimitettiin meillä kunnanvolikoon
vaaleja. Valituksi tulivat 7 venäläistä: Markeloff, Sve-
tajeff, Golugjoff, Rajevsij, Bogdanoff, Beek ja Jakovleff,
4 eestiläistä: Männik, Moorberg, Feldt, Kirs, 11 inkeriläis-
tä: Derkin, Jain, Raud, Hovaski, Valge, Säkki, Lillepuu, Ira-
va, Roosipuu, Räkälä ja Reijo. Yhteensä 22 miestä.

Maaliskuun 30 p:nä pidettiin uuden volikoon ensimäi-
nen kokous. Totta sanoen kokous alkoi, niinkuin huhut ker-
toivat, jo päivää varemmin jossain Narvan kapakassa. Jouk-
ko volikoon jäseniä oli kokoontunut sinne viinavirran
rannalle vähäisen "nökkamäen" ja vallan asioista ajatte-
lemaan. Eteläisen sama huhu kertoo, että tuo juopotteleva
joukko oikein parilla autolla karautti ajaa suoraa pää-
tä kokoukseen.

Järjestys kokouksessa oli, niinkuin "Põhja Eesti kir-
joittaa "võrdlemisi a m e t l i k" - oltiin huralassa, pol-
tettiin tupakkaa kuin kapakassa, joku ryssistä jäi rau-
hallisesti pöydälle nukkumaan, hiukan riideltiin, pidet-
tiin väliaikoja, venytettiin kokousta puoliyöhön, hoh ja
työtakin tehtiin ja vieläpä oikein rahvaan hyväksi teh-
tiin. Edotettiin näet maksaa kunnavanhimman palkaksi 30
kr. kuukaudessa, 15 miestä oli sitä vastaan ja ääne-
tivät 50 kr. puolesta. Sillä tavalla nuo 15 miestä pakoi-
tivat meitä maksamaan 3 vuodessa 74,000 senttiä liamas,
Kunnanvanhimmaksi valittiin tietysti samoillessaanillä P.
Derkin. Derkin on väikyläläinen inkerin miehiä, mutta
sihteerillöi tiesi kirjoittaa pöytäkirjaan: "v e n e rah-
vusest". Apulaisia kunnanvanhimmalle päätettiin valita
kokonaista 3 miestä, palkkaa 5 kr. ja kilom. rahat. Vali-

Amiraali Joh. Pitka

miraali J. Pitka
pia ystäviä. Hän
n kansa muiste-
a Vapaustaiste-
ua ja ihailtav-
an into, väsy -
vaisuuteen. Ei
katsonut toi -
niin myös Inke-
n. Silloinkin kun
ja suurin osalu-
vieraan verenh-
i loppunut amiraa-
hön. Hän ei käynyt laakereille lepäämään, ei unohta -

on Inkerille par -
on mies, jota In -
lee kuin sankaril-
lun johtajaa. Tun-
vaa on amiraali J.
mättömyys ja usk o
koskaan ole tämä
vottomasti kuin Ees-

rin tulevaisuu -
sota oli päättö-
kerin kansaa jää-
moisen kansan orjak
lilta usko sekä halu

Inkeriä ja sen kärsivää kansaa, vaan suunnitteli ja
toi uusia ajatuksia Inkerin vapauttamiseksi. Hänen ar-
ma on Eestin Inkerin yhdistyksen perustaminen.
Amiraali Pitkan työn kumminkin keskeyttää matka Ame-
kaan: - inkeriläiset jäivät kauaksi aikaa vailla par -
nta ystävää, tukijaa, johtajaa....

Viime aikoina huhuilltiin paljon amiraali J. Pitkan pe-
misestä takaisin kotimaahan Eestiin. Ja nyt huhtikuun
p:nä huhut menivät täyteen: Am. Pitka saapui Valk'ään.
stin kansa otti vastaan tämän sankarin sydämellisesti
arilla kunniaosoituksilla. Yli Eestin puhuttiin: "Pit-
on koju jõudnud."

Viikkoa myöhemmin matkusti am. Pitka Narvaan. Rautatie-
emalle oli kokoontunut suuri väkijoukko, suojeluskun-
n ryhmä, päälliköt, upseerit, Narvan huomattavimmat kan-
laiset. j. n. e. Vastaanottajien joukkoon liittyi myös ki-
keriläisten edustajana L. Reijo. Liikutettuna laskeutui
iraali vaunusta vastaanottajien joukkoon. Kohtaminen i-
keriläisen kanssa muodostui amiraalille yllätykseksi.
ljellisen lujasti puristi hän inkeriläisen kättä, lau-
ten: "Mina kahetsen, et teie ingerlased ei saanud vaba-
st. Sõdisime, pyydsime teha kõik mis võimalik, aga siis-
seekord töö jäi pooleli." Inkeriläinen taas sotilaal-
sessa asenossa yli aseman kantavalla äänellä esitti
airaalille tervetuloa Inkerin kansan puolesta, jossa
m. oli: "Inkerin kansa unohtumattomasti muistaa Teitä
erra Amiraali, kuin suurta sankaria, vapauden puolesta

taistelevien poikien johtajaa?" Samalla inkeriläinen luovutti am.Pitkälle inkeriläisten järjestöjen lahjana rintamerkin - Inkerin vaakunan. Hetki oli juhlallinen - inkerin rintamerkki kuuluisan amiraali J. Pitkan rintaan. Ehkä ainoa kiitollisuuden- ja kunniaosoitus Inkerin kansan puolesta tuolle suurelle miehelle. Divisionan soittokunnan säveleet täyttävät ilman upseerit, päälliköt ja suojelus-kuntalaiset tekevät kunniaa, amiraali lausuu kiitoksia ja lopettaa sanoilla: "Ä r g e k a o t a g e l o o t u s t!"

KENRAALI J. UNT KUOLLUT.

Tallinnassa on tapahtunut kaamea murhatyö. Eräs tietämätön, kaikesta päättää kommunisti, ampui kuolettavan luodin Tallinnan garnisonin ja 3. diivisiin ylempään kenraali Juhan U n t' in selkään. Haavan johdosta kenraali kuoli huhtikuun 7 P:nä.

Tapahtuma on herättänyt ei vain Eestissä niin Eestin Inkerissäkin suurta suuttumusta. Ollaan sitä mieltä, että kommunistien toiminnan vapaus täytyy kerrankin lopettaa.

Kenraalin hautauspäivänä nähtiin Kullalla puolitan - koon laskettuja Tasavallan lippuja.

JUMALAN SANASTA-TAPPELUUN.

Eräs eestiläinen Eljas-niminen lähetyssaarnaaja oli huhtikuussa Eestin Inkerin kylissä taaskin saarnamatkalla. Saarnassaan Kullalla ja Vanhassakylässä hän muutamillupaili 2000 virstan pituista ikuista kaupunkia, mutta toisia taas peloittelee rikijärvellä-helvetillä. Erikoisesti kovaa ja ankaraa saivat kuulla n.s. uskovaiset. Ja kun tämä kaikki tapahtui P. Raamatun kustannuksella, niin uskovaiset esittivät lähetyssaarnaajalle muutamia kysymyksiä ja vastaväitteitä. Tämän seurauksena ei ollut kitenkaan vakava Jumalan sanan selostamista, vaan tavallinen ilkeä riita, jota voi nimittää tappeluun aluksi siinä kun kahmattiin muutamia kauluksesta kiinni ja heitettiin ulos. Mainittakoon, että hiukan aikaisemmin uskovaiset puolestaan ajoivat kokouksesta ulos joukon nuoria poikia, syntisiä tietysti. Niin siis vuoroin vierasissa käyvää.

Tuntuu siltä, että uskonnolliset riidat alkaavat kehittyä ilmitappeluiksi, ja, kun meillä ei käytetä apostolien tavalla miekkaa, niin kohta välkkyvät puukot-sei suomalaisen sisu.

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATAJA

N:o 1625)

Tammikuulla v. 1930.

III. vuosik.

Rakkaat avustajat ja lukijat!

Olemme aloittaneet tämän vuoden 1930 työn. Jumala olkoon meidän kanssamme, Jumala meissä ja Jumala meidän puolestamme!

E t e e n p ä i n ! !

UUDEN VUODEN MIETTEITÄ. Kirjoittanut A. Serränen.

Jälleen seisomme uuden tuntemattoman vuoden alussa. Mitä tuo uusi vuosi meille, mitä kovaisaiselle Inkerin kansalle - tuoko se onnea vai onnettomuutta, vapautusta vai vielä raskaampaa orjuutta? Nuo kysymykset seisovat meidän edessämme ja hyvää vastausta me toivoisimme, mutta varmasti vastata näihin ei kukaan voi.

- Onnellista uutta vuotta! - Näin on meillä tarana uutena vuotena tervehtiä tuttaviamme ja ystäviämme. Näin lausumme mekin puolestamme jälleen alkaavana uutena vuotena. Onnellista uutta vuotta sulle koditon pakolaissisko ja veikko Eestissä ja Suomessa! Onnellista uutta vuotta sulle Eestin Inkerin mies ja nainen, nuorukainen ja naiton! Onnellista uutta vuotta sinullekin rajan toisella puolella punaisen orjuuden alla kärsivä Inkerin kansa! Ja onnellista uutta vuotta sulle vapaan Eestin ja Suomalaisen sekä naisen!

Ne suuret kärsimykset, joita kansamme niin hyvin rahan tuolla puolen kuin myöskin täällä Eestissä ja Suomessa on kestänyt, ovat takeena siitä, että me e k s t ä m ä ä n v i e l ä ja toteuttamaan sen,

minkä Korkein kaitseminen on kansalleemme määrännyt.

Kestäkäämme, sillä kerran, varmasti vielä kerran saapuu vapaa omallinen uusi vuosi sorretulle Inkerille ja onnettomalle Inkerin kansalle. Olkaamme valmiit sitä vastaanottamaan.

Mutta nyt tehkäämme työtä kansamme ja itsemme hyväksi. Ompikaamme ja kehittykäämme kunnan kansalaisiksi, isän - naamme jaliksi lapsiksi, tarmokkaiksi työntekijöiksi!

Ja sinulla Eestin Inkerin kansalainen, Eestissä oleskeleva Inkerin pakolainen, sinulla jolomielinen suomalaisen Suomessa, sinulla on olemassa oma pikku ystäväsi, joka kerran kuukaudessa tahtoo tulla luoksesi, puhella ja jutella kanssasi elämän iloista ja murheista, k a n s a - m m e onnesta, kyynelistä ja taisteluista, se tahtoo oppettaa sinua rakastamaan omaa ihanaa Inkeriäsi, onaa kau nista äidinkieltä ja Kalevalan sitkeätä kansaa. Se kertoo sulle kotipuolen uutisia, osoittaa vihollisesi ja ystäväsi. Se puhuu sulle Luojasta ja sen palstoilta hehkuu kristillismielinen ja puhdas s u o m a l a i n e n henki.

Arvaat kai hyvä lukija jo, kuka on tuo ystäväsi? Niin se on Eestin Inkerin äänenkannattaja - S A N A S E P P Ä.

Paljon on sillä ystäviä, paljon myös sekouudessa vaeltavia vierasmielisiä vihollisia, jotka tahtoisivat sen murhata, sillä Sanaseppän kirkas valo, tuli ja kipumat polttaa heidän jalkojaan ja valaisee heidän pimeätä myyrän työtä.

Jos tahdomme uutena vuotena valoa elämämme taipaleelle, niin silloin on tarvis Sanaseppä omaksi ystäväksi ottaa ja tilata se kotiin.

Jokaiseen inkeriläiseen taloon, jokaiseen matalaan olukikattoisen majaan saapukoon tänä vuotena ainokainen äidinkielen ystävä täällä - Sanaseppä. Ja inkeriläiset oppettajat ja muut sivistyneet henkilöt paikkakunnalla, jotka olette saaneet enemmän opinteillä käydä, auttakaa per sonallisella työllä ja avustuksella lehtä, että sen sisältö rikastuisi yhä enemmän. Inkeriläinen kansakoulun opettaja on aina eturivissä, johtajana taistellut. Niin se pitäisi nytkin tehdä. Yhteinen asia me velvoittaa.

Siiis yhteisiä voimia eteenpäin-tulevaisuus on meidän!

Tässä mielessä vielä kerran:

Omellista ja rauhaista uutta vuotta!

USKONNOLLISESTA ELÄMÄSTÄ.

Eestin Inkerissä on viimeaikana uskonnollisella alalla havaittavissa taaskin vilkasta toimintaa. Neiti M y y r ä on jo pitempiä aikoja hyvällä menestyksellä pitänyt hengellisiä kokouksia Kallivieressä, Vanhassakylässä sekä Kullalla. Kuuluista kullalainen saarnaja A. S u n n a n e n on pitkän väliajan jälkeen käynyt kotikylässään. Hänen saarnaansa on kuunneltukin suurella mielenkiinnolla.

Saarnamatkoille on saapunut Suomesta toinenkin saarnaja, jota yleisesti nimitetään "nuoreksi suomalaiseksi pojaksi", Vilho Soininen. Kuulijakunta on sitä mieltä, että Jumala on antanut tuolle nuorelle pojalle suuren puheenlohjan. V. Soinisen vaikutus on ollutkin siksi suuri, että kädenkäänteessä herätystä ovat saaneet useimmat nuoret neitosetkin. Saarnasarjaa ovat rikastuttaneet huomattavalla määrällä kaksi eestiläistä lähetyssaarnaajaa, jotka esiintyivät Kallivieren rukoushuoneella sekä Kullalla Simo Lullan talossa. Näitten miesten saarnoihin, erittäin vanhat ihmiset, olivat hyvin tyytyväisiä.

Käyttäytyninen näissä hengellisissä kokouksissa on ollut kunnollista, voi sanoa mallikelpoista. Ei kertaakaan ole tullut esille Jumalan sanan pilkkaamista, siksi allekirjoittanut erikoisesti hämmästyi, kun pyydettiin kirjoittamaan "Sanaseppään" m.m. seuraavaa: "Tämän kunn 22 p:nä Kullalla pidettyyn hengelliseen kokoukseen oli tullut joukko nuoria neitoisia, jotka mielellään tahtoisivat kantaa uskoalaisen nimeä. Saarnan sekä laulun aikana he käyttäytyivät niin kelvottomasti, että häpeä kertoo, kuin jumalankielitäjät he naurulla ottivat vastaan Jumalan sanaa, ja se synnytti suuttumista vanhempien ihmisten keskuudessa. Voi, voi sitä kovaa sydäntä. Torukaa heitä "Sanaseppään"!"

Minun on vaikea tuollaista uutista kirjoittaa ja enkä pysty näitä neitosia torumaan ja moittimaan niinkuin pyydettiin tekemään, vaan sanon vain: "uskontapoja on paljon ja hyvin erilaisia, mutta Jumala on yksi kaikille ja kaikkialla. Samaten on Jumalan sana joka paikassa vain Jumalan sana, siksi sitä ei sovi e i m i s s ä ä n pilkata. Katumuksella ja anomalla anteeksi peskää puhtaaksi uskoalaisen kunniamme, te nuoret!"

Päättämättä.

ORJUUDEN MAALTA.

Muutama aika sitten levisi tieto, että N. Venäjän hallitsijat tahtovat pakkovoimalla siirtää inkeriläisiä talonpoikia Pohjois-Venäjään sekä Siperiaan. Samalla saatiin tietää, että 20.000 inkeriläistä jo onkin siirretty metsätöihin Muurmanniin rannikolle. Uutinen synnytti, erittäin paikolaisten keskuudessa, ääretöntä tuskaa. Lohdutuksena on kumminkin seuraava tieto: Suomen hallitus tulee sekaantumaan asiaan ja, jos tarvis, ~~estämään~~ estämään Tarton rauhan sovituksen perusteella inkeriläisten poisviemistä esi-isien maalta.

Kärsimyksien tietä kulkee Inkerin kansa. Milloin, milloin vain päättyvät nämä piinan päivät ja vuodet? Vastaus kuuluu näin: silloin kun Inkerin kansaa ei hallitse enää Moskova eikä ryssä. Kaikkivaltias Jumala sallikoon, että se päivä koittaisi pian.

OIKEATA KOMMUUNAA. Kullallakin kävivät kommunisti herat pakottamaan talonpoikia menemään kommuunaan ehkä t.s. kollektiivitalouteen. Erittäin ahkera oli painostamaan eräs rajavartioston poliittinentyöntekijä yhdessä natshalinnekan kanssa - molemmat joka tapauksessa ryssiä. He melkein lakkaamattomasti selostivat kollektiivin etuja ja hyötyä, sen täytyi olla oikeata herkkua. Tyhmet inkeriläiset talonpojat vain eivät tahtoneet mitenkään ymmärtää ja eivät menneet kollektiiviin. Mitä tehdä, ajattelivat toverit ja sitten tulivat tuollaiseen päätökseen, että pitää oikein voimalla käytännöllisesti näyttää kollektiivin hyvyttä, kyllä ne talonpojat sitten siihen itsestään ihastuvat. Niin tehtiinkin. Kaikki miehet ajettiin kokoon ja ryssä kävi selostamaan: "Vot toverit, joen pöngessä kasvaa paljon pajun vesoja. Siellä voi olla kaikenlaisia valkoisia bandiitteja, sentähden ne pitää hakata pois. Hyvä, nyt, jos jokainen teistä kävisi tekemään työtä erikseen, niin se olisi ikävää ja meillä olisi vaikea katsoa perille, ilman vahtimiehihän teitä rajalle laskea ei saa, on siis grasta muodostaa kollektiivi ja siinä työn tulos on 25, ei enemmän, ah mitä, kaikki 100% suurempi. Miin, ja nyt marss pajuja hakkaamaan!" Kaikki ajattelivat jo alkaa täyttämään käskyä, kun äkkiä eräs ukko sylkäisi ja voimakkaasti ärähti: "Perkelo!" Ryssät pahanpäiväisesti pelästyivät, pelästyivät omat miehetkin, mutta ukko jatkoi: "Tei-

tä sotamiehiä on muutenkin paljon, vähäisen liiaksikin, ja, jos ette uskalla kävellä pitkin rajaa kun siellä kasvaa pajuja, niin menkää itse työhön, aikaa teillä yllin kyllin" Toinen ryssistä sai samantien takaisin: "Tässä ei ole työ tärkeä, koko asia on kollektiivissa! "Vai kollektiivissä", vastaa ukko, "hakatkaa ne pajut sitten vaikkapa kollektiivissä, jättäkää vain meidät rauhan."

Turhia toivoi ukko. Natshalinneka toi avuksi 15 sotamiestä, vangitsi ukon selostaen kaikille, että tuo ukko kulakki, epäluotettava ja Neuvostohallitukselle vahingollinen, siksi hänet lähetetään Solovkiin, mutta toiset miehet saivat nyt rauhassa 15 sotamiehen suojelmana mennä kollektiivityöhön toteuttamaan "pjatiletkan" ohjelman.

Niin kävikin. Miehet saivat rauhassa hakata rajunvesoja, mutta ryssät kävelivät kädet taskuissa ja vakuuttivat työmiehille: "Vot eikö kollektiivi ole hyvä? Ihana maaliina, toiselta puolelta rajackin nyt näkevät, että meillä vapaus, veljeys ja kollektiivi."

Miin totta ne täältä Eestin puoleisesta Inkeristä näimme ja ymmärsimme kaiken.

R A H A A 91.650.709 kruunua kuluttaa tulevana vuonna 1.1V.1930-1.IV.1931 Eestin valtio. Tämä summa on lähes 4 miljoonaa pienempi viimevuotisesta.

Ulkomaan lainoja oli valtiolla t.v. tammikuun 1 p:nä 111212.368 kruunua. Vuodessa maksetaan pohjalainaa ja yhteensä 5.219.344 kruunua. Yleensä valtiolla on velkoja 116.356.951 kr., jokaista henkilöä kohti siis n. 106 kruunua.

RIIGIVANEM O. S. T. R. A. N. D. M. A. N. suorittaa helmikuun 9. sekä 10 p:nä vierailumatkan Suomeen.

Valtion talunaksi alennetaan ensivuodeksi 10 prosentti

Inkeriläisten suojeluskuntapoikien ammunakilpailussa voittajiksi tulivat: 1) Johannes P y h ä n e n, 2) Robert T r e i, 3) Vassili V a d e r, 4) Pokka P y h ä n e n, 5) Jyrki H a r a k k a. Ampuminen suoritettiin Hiijon maalla; palkinnot jaettiin Väikylän kansantalolla tämän kuun 5 p:nä. Samalla oli järjestetty illanvietto. Ohjelmassa oli: suomen kielinen nytelmä "Ennen saunaa" pila "Valtionvalitsuses" ja nyrkkeily (poksimita).

HYVÄ ESIMERKKI:

Kansakoulun opettaja Antti Seppänen kelpaa neille kaikille hyväksi esimerkiksi. Pakolaisena kaukana Eestissä hän ei ole hantautunut niinkuin jotkut meistä ovat tehneet, hän ei ole kadottanut uskoa ja rakkautta kansaa kohtaan, hän ei ole unohtanut omaa äidinkieltään, ei ole muuttunut ylpeäksi vaikka onkin koulunjohtaja ja eikä ole antautunut toimeettomuuteen, ei, ja melkein joka kuukaudessa hän kerran tulee meidän keskuuteemme ystävä - nä, veljenä, hänen puheensa uhkaa rakkautta, loppumatonta, kaikkivoittavaa rakkautta. A. Seppäsen kirjoitukset ovat - kin herättäneet huomiota ja ihailua ei vain meillä, mutta myös Suomessa. Nyt Seppänen on löytänyt mahdolliseksi lahjoittaa Inkeri-Seuralle Sanasepän työn tukemiseksi rahaa 10 kruunua. Lausumme sulle parhaimmat kiitoksemme, veli!

T.k. 22p:nä vaihui ikuisen uneen Venäjän puoleisessa Kuulankylässä 71-vuotias Valpuri O. L. a. v. i. Uolan Jaakon vaimo. Hän oli yksi niistä naisista, jotka Liittovan vallan kapinan aikana asettuivat tsarista sotaväelle vastarintaan, joutui siitä syystä pariksi vuodeksi Jaaman ja Pietarin vankiloihin. Raja oiritti hänet kolmesta pojastaan, mutta tytär Anna joutui kommunistien karkoittamana Siperiaan. Nyt vanhan vaimon kärsimykset päättyivät.

Kuoloma on käynyt A. L. a. l. l. o nkin talossa ja vienyt multaan 3-vuotisen pojan t. kuun 18p:nä. Mutta on sitä väkeä sentään lisääntynekin kun pieniä on annettu sekä A. Lallan että J. Lullan, S. Kaulion ja J. Pesosen taloon.

Marjus P u k o s e l t a Saarkylässä on huutokaupassa myöty koko irtaimmisto, saappatkin jalasta.

KALLIVIEREN YHTEISPUUTI on saanut vuodessa vahinkoa 65, tuhatta senttiä, VÄIKYLÄN - 35 tuhatta.

Jotkut vuodeksi 1930 tilannut "Sanasepän" Jos et ole niin mene Kallivieren postiagentuurin johtajan luoksi, maksa ainastaan 50 senttiä, ilmoita oma nimesi ja saat Sanasepän "ystäväksi" koko vuodeksi. Voit myös kertoa asiasta suoraan pöytä-lehterille, niin selvä juttu tulee. Lue ilmoitusta Sanasepän kilpailuista, joista sinäkin voit saada hyviä voittoja.

Sanasepän numerossa 2 on erittäin mielenkiintoinen ja hauska juttu "Taru inkeriläisestä opettajasta".

Postiajasta: Inkeri-Seura. Toimituksen osoite: KALLIVERE og, Kullaa, "Sanaseppä".
Vastaa: L. REIJO.

UUSI VOLIKOGU (Jatkoa siv. 2)

tuksi kuitenkin tuli ainastaan yksi M. R. ä k ä l ä, toiset kaksi eivät saaneet tarpeellista äänimäärää.

Komisjoneihin kuuluville määrättiin palkkaa 2 kr. päivässä ja kilometrirahat, volikogon jäsenille taas 1 kr. ja km. rahat. Koulumaitten kysymys vei useampia tunteja - tenttiin niin montakin kummallista päätöstä. Niinpä Dolganin koulunmaa päätettiin antaa vuokralle 10 vuodeksi ilman maksua eräälle "Petserin agronomeille", mutta ei annettu eräälle toiselle, joka lupasi maasta maksaa 30 kr. vuodessa. Sitä paitsi maa on valtion ja valtion kansa ei ole vielä millaisiakaan sopimuksia tehty.

Venäläinen sivistysseura pyysi volikogolta avustusta lapsikenttien järjestämiseksi venäläisiin kyliin 250 r. Salaisessa äänestyksessä selveni, että ainastaan yksi niistä oli suostuvainen myöntämään avustusta. Samalla tavalla ei suostuttu antamaan avustusta agronomeille työlle.

Menoarvio jäi tarkastamatta, mutta on aivan todennäköistä, että n. k. isikkumaksot kasvavat vieläkin suuremmaksi.

Kokouksen lopussa P. Säkki esitti vastalauseen koulumaiden asiassa ja L. Reijo - kokouksessa vallitsevaa komentoa ja järjestystä vastaan. Se synnytti jo myrskyä. P. Derkin tahtoi lapsellisesti turvautua äänestykseen, kirjuuri taas kieltäytyi kirjoittamasta ja Reijo on täy - tyi vastalause lähettää Maakunnan hallitukselle.

Toivottavasti tästä lähtien käyttäytyminen volikogossa muuttuu hiukan kunnellisemmaksi.

U U S I "P R O T S E S S I" Vaalien aikana rajavartiolaitoksen keskuudessa on ollut lentolehti, jossa m. m. sanotaan, että kunnan valtuusto on venäläis-kommunistien linien ja kunnantalo on muodostunut G. P. U - n pisteeksi. Tämä tietysti puristaa muutamien varpaita oikein kipeästi. Erittäin vihastuneita ovat kirjuuri Loy, P. Derkin ja Räkälä. He syyttävät L. Reijoa ja ovat lähettäneet valituksen kuin prokuröörille niin myös Suojeluskuntain lääkälikölle. Reijo taas puolestaan vain ihmettelee, miksi valituksissa ei ole S. P a j u n allekirjoitusta ja miksi kauluisa Paavo Petrevits on jäänyt syrjään. Tällä määräjutulla voi olla mielenkiintoiset lopputulokset.

ERILAISTA.

Joku aika takaperin vangittiin Venäjän vakoilija Myller. Viime vuonna oli Narvassa sotapalveluksessa ja sieltä meni Haniken kautta yli rajan. Nyt m.m. Myller on tunustanut, että hän toimi yhdessä kallivierilaisen A. Tahvosen kanssa. Tahvonen, joka oli paraillaa aliupseeri - kursseilla, vangittiin. Tätä mies ei jaksanut kärsiä, meni ulkokuoneen ja hirttättyi.

Toinen Tahvonen ~~kaks~~ edellisen serkku jäi vartiopaidalla nukkumaan ja siitä harnistuneena ampui kivääristään kuulun suuhunsa.

Talousministeri Zimmermann suumittelee maksuottojen muuttamista. Ensi kädessä muutetaan kunnissa isikkumaksot.

Tammikuun lopussa syntyi Kullalla poika Leino Reijo. Kannan virkailija hoi kieltäytyi suorittamasta laissa vaadittavaa rekisteröimistä. Reijolaisille näin siis esteitä heti syntymisensä jälkeen. Onkohan viaton lapsikin pelättävänä?

Reinap'in moottorivenhe alkoi jo huhtikuun alussa pitää yhteyttä Narvan ja Vanhankylän välillä.

Laivojen "Pavel" ja "Ust-Narovsk'in" isäntä Kotsnjoff eestiläistyttää laivojensa nimet.

Rosonasta hevosella ylikäyninen on muodostunut kysynsmerkiksi. Kunnallahan oma lautti on jo "mennyt", vanhakyläläiset taas tahtovat vuokraa 30 kr. kesältä.

La 11 o Arson Saarelta maan saamiseksi Kullalta on jo toista kertaa valittanut Riigikohtu'un.

Huhu Haaviken papin murhasta on osittautunut perättömäksi. Hänet on pakotettu Ylilaukaan metsätöihin.

Kosonkin kirkko soisoo, mutta Venan kirkko on muutettu tanssitaloksi.

I.S.-an Naisosasto on taaskin reippaasti toinninnassa. Naiset ovat kiitellisiä kirjallisuuden lahjoittajille.

A.K.S.:an lahjoittama kirjalahetus on joutunut Narvaan. Samalla saapui painonustetta, jonka puutteen takia Sanaseppä ei voinut ilmestyä. Nyt siis Sanaseppä taaskin takoo.

Pääsiäisen kolmantena päivänä (22.IV) kello 3 iltapäivää pidetään Inkeri-Seuran yleinen kokous.

Vastaus Korven pojalle: Työsi ilmestyy. Jatketaan vain!

Est. A-5970

SANASEPPÄ

N:o 4.

V. 1930

Julkaisija: Inkeri-Seura.

Toimituksen osoite: Kallivere ag.

Vast.päätoimit. L.Reijo.

te: Kallivere ag.

YKSIMIELISYYS ON VALTTAMATON.

Suomalaisilla kansoilla on ollut ja on vielä nytkin eräs huono, vahingollinen, jopa suorastaan turmiollinen ominaisuus; se on erimielisyys, eripuraisuus. Syystä on sanottu, että jos suomalaisilla kansoilla vihollisena ei olisi ollut eripuraisuutta, niin nykypäivän valtiollinen elämä ja poliittinen kartta Pohjois-Euroopassa olisi ollut aivan toisenlaista. Totuuden nimessä meidän on myönnettävä, että tuollainen sukuvika, erimielisyys, piilyy meissäkin Bestin inkeriläisissä. Erc ehkä vain siinä, että tuo viika viettää meillä kukoistuksen aikaa. Me olemme erimielisiä kerrassaan kaikessa ja kaikkialla. Melkein vahtausina me riitelemme olipa kysymys sitten Jumalan sanasta, kansalliskysymyksistä, karjatiestä tai mistä vaan. Ja tämän riitaisuuden takia jokainen meistä saapi kärsiä ja tuntea kaikenlaisia ikävyyksiä, omantunnon vaivoja ja suranaisia taloudellisia vahinkojakin.

"Sanaseppä" on aina ruoskinut ja jyrkästi "siplinyt" tuollaisia oia vikoja ja puutteitamme. On selvää, että tämä erimielisyyskään ansaitsee kiittämistä ja ylistämistä, mutta tällä kertaa Sanasepällä onkin kerrottavana hyvää ja kiitettävää. On nyt toki onneksi niin, että meillä, jos on erimielisyyttä, niin on myös hyvä syöä n. Nopeasti syttyy meillä erimielisyyttä, riitaa, mutta vielä nopeammin osaamme löytää yksimielisyyden, sovun ja jopa veriveljeyden liiton. Näitä tapauksia jokapäiväisessä elämässämme on meillä yllin kyllin. Ja kummallista tähän tarvitaan vain tahtoa. Niin, jos vain tahdomme yksimielisyyttä, niin riita häviää ja Jumalan siunaus on kuuluva meillä.

46949124

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

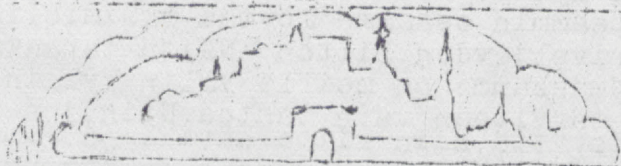

LUTERILAINEN KIRKKO KOHOA.

Luterilainen kirkko, jota Narvan suomalais-ruotsalainen seurakunta aikoi muutama aika takaperin rakennuttaa Eestin Inkerin kirkoksi on nyt jo saanut perustuskivensä. Työkokuun 15 p:nä vietettiin perustuskiven laskemis- ja siunaus hetkeä. Tilaisuuteen oli Suomesta saapunut Rovasti A. Malmivaara ja tunnetumpia heränneiden johtomiehiä M. Pesonen. Kansaa oli kokoontunut, huolimatta arkipäivästä, aika lailla paljon. Kerrotaan, että laatikon täyttäminen ja sen laskeminen perustuskiven muodostui harvinaiseksi tunnelmarikkaaksi hetkeksi. Kirkkoherra M a l m i v a a r a liikuttavin sanoin pani laatikkoon Pyhän Raamatun, seurakunnan historian ja "Sanasepän". Samalla laskettiin laatikkoon muutamia metallirahoja sekä eestiläisiä sanomalehtiä ja siihen sen kauniin hetken olisi pitänyt päättyäkin, mutta pirun juoneet sekaantuivat tässäkin hartaassa tilaisuudessa asiaan ja laatikkoon, suomalaisen kirkon perustukseen joutui eräs r y s s ä l ä i n n lehti. Kipeätä pilkkaa tämä on. Vuosisatoja on ryssä häväissyt suomalaisia kirkkoja, muuttanut ne kasakkojen talliksi, särkenyt ja ryöstänyt sen kalleudet ja nyt meidän aikanam me pyrkinyt sulkemaan ne kokonaan ja ristin sijaan nostamaan veristä lippuansa. Eiköhän nyt tätä kirkkoa, jota voidaan rakennuttaa Vapaan Eestin suojelun alla, olisi voinut jättää ilman saastaa?

Myöhemmin rovasti Malmivaara ja M. Pesonen yhdessä kanttori Hyrrin kanssa matkustivat autolla Kullalle, jossa pidettiin hartaushetki ja kastettiin kaksi poikalaista. Samana päivänä suomalaiset kiiruhtivat Narvaan.

Narvan suomalais-ruotsalainen seurakunnalle saapuu lähemmässä tulevaisuudessa vakituinen kirkkoherra. Palkka hänelle tullaan maksamaan Suomesta, joten seurakunnan huoleksi jää vain asunnon hommaminen. Toistaiseksi ei tiedetä sanoa, jääkö kirkkoherra asumaan Narvaan vai tulee Kalliviereen.

Kallialla paratkaa viipyy ylipiilias Aleksander A n -
E r e . Hän asken päätti Tarton yliopiston filosofian
tiedekunnan ja nyt valmistaa teeteellistä i n k e r i
l ä i s - e s t i l ä i s t ä s a n a k i r j a s e k ä m a i s
- t e r i n v a i t t o s t a .
On huomautettava, että tiedemaailma on ollut tähän
asti valilla puheenalaisista sanakirjista, ja, että tämän suu-
ren työn suorittajana, sanakirjan valmistajana on in-
keriläinen poika, jonka ponnistukset, pyrkimykset, taipu-
matomus ja väsymättömyys ansaitsevat suoranaisista ihai-
lue. Köyhänä talonpojan pojana on A. Angere antautunut
opin teille. Kalle-tuo niin monasti kirjoitu- eroitti ah-
keran opiskelijan vanhemmistaan, kodistaan j. . . yksinäi-
sena, rahattomana täytyi pojan ponnistella eteenpäin,
mutta jaloa, kunnatkaasista oikeasta suomalaisesta ponniste-
lue se olikin. Nyt on täysi syy Eestin Inkerin nuorilla
ottaa esimerkiksi A. Angeresta.

SUURTYÖ-INKERILÄIS-EESTILÄINEN SANAKIRJA

KULLAN KANSAKOULU SUJETTAVAKSI. Säästämisen syistä ym-
- pärti Eestiiä tullaan sulkemaan n. 300 koulua. Sa-
- man koulun alaiseksi Kullan kansakoulukin, joka kaikkes
- ta päättään liitetään Kallivieren kouluun. Uuttinen on Ha-
- nikke- ja Kullalalaisille erittäin ikävä, sillä ei kene-
- lekään ole kielennukaista lähettää pieniä lasta kouluun
3-9 kilometrin päähän. Eppilaiden yhteiselämän ajatus
taas ei ole saanut osakseen kannatusta.

Inkerin liitto järjestää vierailumatkan Eestin Inkeriin.
Vieraat saapuvat Kalliviereen moottoriveneellä juhannus-
sattuna kesäkuun 23 p:nä ja katkustavat takaisin Narvaan
satan päivän lltana n. kello 12. Kallivieressä vieteetään
arvokas ohjelmainen helinajuhla Inkerin rykmentin haajaan-
tutisen 10-vuotis kuitstoksi.
Matkaan osallistuu paitsi Inkerin liitto, Akateemi-
nen Karjala-Seura ja Naisylloppilaiden Karjala-Seura. Vie-
rallisjoiden joukko on n. 200 henkilöä. Vastaanoton Eestin
Inkerissä järjestää Eestin-Inkerin yhdistys op. P. Konton
ja A. Theluksen johdolla.

J U H A N N U K S E N A

NAISISTA.

On tunnettu asia, että Inkerin naiset ovat härettö -
mästi reippaita ja väsymättömiä. Eivät he joka taurhas -
siasta haihattele ja voivottele, eivätkä paljon epäile tar -
tumasta kirveen, sahaan, auran, leipälapioon, neulaan tai
lopuksi kirjaan. Rajakin on heille vain tuollainen, jon -
ka yli heidän äänensä täytyy lentää.... Kullan ja Haniken
naiset sitäpaitsi ovat liittyneitä, jo hyvä aika takaa -
perin he muodostivat oman I-S-an N a i s o s a s t o n ;
monenlaisia kokouksia, oppipäiviä ja työiltoja he ovat
ehtineet järjestää. Nyt taas elämä on vilkasta-suomalais
set naiset tulevat juhenuksena Eestin Inkeriin, Naisyli -
oppilaiden Karjala-Seurasta näin kirjoitettiin! N. kymme -
nen-ylioppilasneitosta jääpi Eestin Inkeriin pariksi vii -
koksi, naisosastolaisilla jo hommattu asunto heitä varten
puhuttu lakanoista tai hursteista, ajateltu luennoista,
ruuan valmistamisesta j.n.e. On siinä puuhassa tosiaan -
kin intoa ja reippautta, on siinä myös härettöntä iloa,
=====

ANNA REIJO

Huhtikuun lopussa kuoli Kullalla n. 70 vuotiaana An -
ni Andreaksen t. Reijo. Hän oli Kullalla ensimmäinen, joka
n. 30 vuotta sitten sanoutui irti luterilaisesta kirkos -
ta ja lukeutui "lahkolaiseksi". Meillä on tuntematon tä -
män ensimmäisen lahkolaisen toiminta, tiedämme vain, että
ajan kuluttua "lahkolaisien" lukumäärä on kasvanut huo -
mattavan suureksi. He kadottivat silloin alkuperäisen ni -
mityksen ja nyt nimittävät itseään joko helluntalaisik -
si taikka uskovaissiksi. Nämä helluntalaiset ovat sekavi -
na aikoina olleet Eestin Inkerissä tukevimpia suomalai -
suden kannattajia. Vainajan merkitys ei ole siis mitätön.

KARSTULASSA eräs kommunisti poltti keskellä yörau -
haa kaksi taloa, joista toinen ei ollut vakuutettukaan.
Tulipalossa nukkui koko omaisuus ja perhe jäi puupaljake -
si. Tämän johdosta talon isäntä Kryloff jäi alakuloisek -
si, menetti kaikki toivot ja loppuen lopuksi meni kylän -
takaiseen metsään ja siellä hirttäytyi. Koko elämän taak -
on näin jäänyt talon emännän hartioille. Hänellä ei ole
aikaa muuhun kuin raatamiseen. Tapahtuma näin siis erit -
tään selvästi kuvaa kommunistia, ryssää ja inkerikkonaista
=====

KUNNAN RAHA-ASIOISTA .

Tähän asti meillä on vain maksettu, maksettu kaiken -
laisia maksuja, mutta harva mies tietää mihin ne rahat
ovat kulutettuja. Totta kyllä tällä kertaa emme käy ker -
tomaan S. Pajun matkasta Neuvostoparatiisiin, koulun ra -
kennuttamisesta, Räkälän metsäkaupoista ja siltojen kor -
jaustoista, joka hänelle luovutettiin "huutokaupassa",
ei, nyt kerromme ihan laillisista, oikutetuista rahame -
noista ja niistä on yksi miljoonaviisisataayhdeksänkym -
mentäkaksituhattakolmekymmentäkahdeksan senttiä. Että hel -
pompi olisi ymmärtää, sanokaamme: meidän pitää maksaa vuon -
na 1930 hiukan enemmän puoltatoista miljoonaa.

Ei ole hyvää numeroilla lukijaa vaivata, siksi tällä
kertaa rajoitumme merkitsemällä: rahaa menee: sanomaleh -
tien tilaukseksi 60:-herrojen matkoihin 300, posti-puhe -
lin-sähkölennätinkuluihin 400, palkaksi kunnanvanhemmal -
le 600, hänen apulaisille 180, kirjuurille 1200, sen apu -
laisille 720. Nämä ovat kaikki Eestin K r u u n u j a .

Tämän vuoden "isikkumaksu" on: miehille 12 ja naisil -
le 6 kruunua. Maksajien luku on kunnassamme: miehiä 580
naisia 600. Maasta maanviljelijät maksavat kr. 2232;

KUNNAN HALLITUKSEN muodostavat nyt P. Derkki, Marke -
loff, Golubjoff ja Räkälä. Näistä Markeloff ja Golubjoff
ovat ryssiä, Derkki, vaikka onkin inkerin miehiä, naurat -
ttavan raukkamaisesti esiintyy ryssänä, ainoastaan Räkälä
lukee itseään inkeriläiseksi, mutta jostain syystä ei
salli omaa kielensä.
=====

HARIDUSSELTSIN, peltoalaluosaston johtaja J. T e p -
p e r suunnittelee matkan järjestämistä eestiläisiin mal -
litaloihin. Inkeriläisillä maanviljelijöillä on epäile -
mättä paljon opettavaista mallitalouksissa, siksi tähän
matkaan pitäisi kiinnittää huomiota jokaisen eteenpäin p -
pyrkivän isännän. Matkakuluja menee noin 2 kruunua. Asi -
assa on parasta kääntyä isäntä Tepper'in puoleen.

VANHANKYLÄN NUORISO on innostunut aito-karjalaisten
tavalla urheilemaan tai niin kuin he itse sanovat sport -
timaa. Erittäin miellyttävää on heille raskaitten pommien
nostaminen. Että hyvä alku ei tulisi vahingolliseksi, opet -
taja Karl E l k e n on lupautunut ryhtyä urheilun johta -
jaksi.
=====

saapuu näinä päivinä Heräätjä-Yhdistyksen lähettämänä
Narvaan ja antautuu työhön Eestin Inkerissä uskonnollisella
sella alalla. Uskonnollisissa asioissa me kaipaamme rauhaa,
kaikenlaisen riidan ja kiistan loppumista, hapuile-
misen ja särettömien epäilyksien päättymistä. Pastori Er-
viö saakoon tämän Jumalan avulla aikaan! Ollos tuhan -
nesti tervetullut!

Inkerin Liiton sihteeri Juuso Mustonen teki toukokuun loppupäivillä matkan Eestini Inkeriin, jolloin m.m. kertoi, että suomalaisia osallistun juhannusretkeen Eestiin n.250 henkeä. Niistä n.150 henkilöä matkustaa juhannusaattona Kalliviereen, jossa koulutalolla järjestetään esitelmä-puhetilaisuus, ehkäpä myös nartaushetkinä. Sieltä kello 5 illalla lähdetään Kullalla. Kullalla Inkeri-Seura ja Naisosasto järjestävät vastaanoton, jonka jälkeen yhdessä vieraiden kanssa vietetään suurenmoisen r a j a j u h l a kahden metrin päässä raja-aidasta. Juhlan jälkeen nuoriso järjestää piirileikkejä, tansseja, juhannustulen j.ne., silloin kun vanhempi polvi saa viettää aikaa ravintolapöytien ympärillä keskustelussa, kunnes kello 12 yöllä vierailevat heimoveljet- sekä sisaret jättävät jäähyväiset rajalle ja inkeriläisille ja matkustavat moottoriveneillä Narvaan. Tämä kaikki tullaan filmamaan.

OPETTAJA P. SENJKINAN syytös "Sanasepän" vastaavaa
Leander Reijoa vastaan tulee käsiteltäväksi Tallinnassa
Kohtupalat'issa kesäk.6p:nä. Ekspertti-tulkiksi on kut-
suttu professori Julius M ä g i s t e Tartosta, L.Rei-
jon kaitsijaksi on määrätty juristi E.Jürmann.

*****KIRK'IN PUOLEEN.

Loukkumaa alussa maan krepoteerattaisiin, viipyi
 Kullalla komisjoonin esimes J. K. i n k sekä A. J. a ago-
 mast. Heiden, erittain hr. Kink, in suhtautumisen timent -
 latsiin oli reilun sydämellistä, täysin väljellistä -
 joskus täällisen opettavaisia. Harva esittämään on niin
 sydämellisen täpelmästi puhunut tinkerin astien hyväksi
 kuin sitä teksti J. Kink. Hän suorastaan paloi iloista kun
 sai kulla, että kyllä yhteisessä luovutetaan timent -
 talle. Kullatset puolestaan jätivät lukemaan näitä kalle
 Bestin miestä omaan parhaimpaan ystävä - veljesjoukkoon,

Kullalaiset niin monta kertaa ovat toiminnallaan tois-
istaneet, että ne eivät ole läpääkset niille esi-isille,
jotka jo ison vihan aikana vuonna 1700 nousivat kiviek-
kaine puolustamaan omaa vapauttaan ja liittovan kapinan
aikana uskaltaivat nousta ei vain vastarintaan ei vain ve-
hätismetsästäjille, mutta myös Venäjän sotaväelle. Tällä
kertaa kullalaiset telonpojat menettelivät taasakin jalo-
telisest, kun luovuttivat n. 1 hehtaarin suuruisen kylän
yhteisen maan Inkert-Saurille. Samalla annettiin mapals
telle uusi nimitys "K u l l a i s e r v o". Tämä tapahtuma
antaa I-S:lle uusia työaloja. Seuran johtajilleissä joon
kin suunniteltu työn aloittamista kansan taloudellisen
elämän kohottamiseksi. Lähtemässä tulevaisuudessa Inni-
tävasti tulian lähetetään, os verola parhaan, joka mies
maastakseen.

INKERI-SEURATTA OMA "KULTURIVOLA"

TARU INKERILÄISESTÄ OPETTAJASTA LAAVOSTA
(Kirjoittanut Korven poika)

Oli ja eli kerran mies nimeltä Laavo. Ihmeellinen on tuo nimi, mutta vielä ihmeellisempi oli itse mies. Laavo oli lihailta ja vereltä ehtoinkeriläinen, mutta sisu, sydän ja henki oli sillä aito venäläinen-toisinaan oli se musta kuin ryssän saappien säät, toisinaan punainen kuin komissaarin paita. Mies eli Inkerinmaalla, Eestin tasavallassa. Mitä! Inkerinmaallako? Semmoista maata semies ei löytänyt maapallon kartalta, vaikka olikin opettajamies, ja Eestin itsenäisyyttä ja tasavaltaa tiesi ja tunsii paljon ja tunnusti saman verran, että kerran kuussa säännöllisesti pisti palkan markkoissa ja kruunissa taskuunsa. Taru kertoo, että kun Laavo oli nimitetty inkeriläiseksi, vihastui hän niin, että kolme päivää takoi nyrkiään vasten seinää, ja kun häneltä kysyttiin: "hulivilli mies, mitäs nyt taot?", niin hän oli vastanut: "Piiksen tshuhnii, taban kaik'ingerläset, suumlaset ja virolased!"

Ja taru kertoo edelleen, että kun kerran hänen koti kylässään inkeriläiset olivat järjestäneet lähtöjuhlat nuorille nekruteille, jossa myös nuorukaisten äidinkielellä uskallettiin puhua, niin Laavo-parka, kovan onnen lapsi ei voinut tätä enää kestää, sillä rinnassa ja sydämessä paloi helvetillinen tuli ja tuvan nurkasta kohosi pitkä punapartainen olento musta pää otsassa. Se hiipi, kiljuen Laavo-paran luo ja kähisevällä äänellä kuiskaisi: "Laavo miun uskollinen palvelijani, kaikki on lopussa, ryssäläisyys täältä Inkerinmaalta kuolee ja mitä meistä, piruista saa?" Itkua ja hammasten kiristystä kuului tänä iltana Laavon kodissa. Kummallinen olento kaatosi, Laavo-raukka toipui ja paljain päin lapio yhdessä ja aidan seiväs toisessa kädessä syöksyi ulos, juoksi se ura talolle ja pysähtyi oven luo. "Middä männägo sissee ja tabbaa kaikkingerläsed ja muud tshuhnät - tuumii Laavo vihoissaan. Hän kirkistaa akkunasta sisään ja näkee kaamean kuvan: koko juhlayleisö noesee pystyyn ja hiljassa rauhassa kunnioittaa kaatuneita inkeriläisiä" Ingermalandian puolesta. "Pyhä Nigola ja svjatto duuha, mitä nyt, guss on miun dyö? Olenha ain sanond ja opettand ettei uo Ingermalandii ja nyt hyy miun omat obbilatki seisoot sen kunniaks". Oi Simo-däädä, oh, Simo-däädä...."

===== (Jatkuu seuraavassa n:ssa) =====

Ent. A-5970

N:o 5

SANASEPPÄ

1930

N:o 5. Eestin inkeriläisten äänenkannattaja.

TERVETULOA

SUOMALAISET, KARJALAISET SEKÄ INKERILÄISET

Kauniim-

pana kesäaikana Juhannusaattona te saavutte vieraillemaan tänne Vapaan Eestiin meidän Eestin inkeriläisten luokse. Me olemme onnellisia ja iloisia, koska tiedämme, että te ette ole yksinkertaisia, tavallisia vieraita, vaan meidän omia veljiämme ja sisariamme. Kuulummehan kaikki samaan kansaan; kohtalo vain on antanut meille erilaiset päivät, meidät on eroitettu monilla, lukemattomilla rajoilla, mutta kuin perheen jäsenet pyrkivät yhteen, niin mekin haluaisimme liittyä yhteen eroittamattomaksi kansaksi.

Inkeriläiset - pakolaiset, te joudutte täällä sen oteen, jonka toisella puolella on kotinne, ryöstetty ja ehkä poroksi poltettu. Ymmärrämme teidän rintojenne kivut, tuskat ja ikävät. Tiedämme myös, että kyynelneet ovat jo loppuun kuivuneet, loppuun itketty ja jälkeenne nyt on kuiva sekä tuma päätös: k o t i t a k a i s i n o m a k s i, v a p a a k s i! Saakoon tuo päätös täällä rajalla uutta voimaa ja terästä! Tervetuloa isiemme-synnyinmaahan!

Karjalaiset, Inkerinmaan kohtalo hämmästyttävästi muistuttaa teidän ihanaa Karjalaanne. Samaten rajalla pistottu, vieraan orjuuttama, häpäisemä... Täällä kaikki, kaikki muistuttaateidä n kotoanne, siksi olkaakin Eestin Inkerissämme kuin kotona ja tuhannesti tervetulleita Sumalaiset! Eikö meidän inkeriläisten ja karjalaisien kohtalo, kärsimykset ja kamppailu ole teidän kohtaloanne, kamppailuunne ja kärsimyksiänne? "Kyllä", vastattekai. Ja tietoisuus siitä, että olette meidän kanssamme antakoon meille kaikille uutta voimaa jauskoa valoisampaan tulevaisuuteen! Yhdessäolo E. Inkerissä lujittakoon yhteenkuuluvaisuuden tuntoa! Tervetuloa!

4694 9124

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

K E S Ä A J A T U K S I A .

Me Pohjolan lapset elämme parhaillaan vuoden aikaa, jolloin koko luonto ja meidän ympäristö on elämää, liikkuntaa ja riemua täynnä. Leivo visertelee iloisia laulujaan taivaan sinikaton alla, pieni pääskynen räystään suojassa yhtyy visertelyyn ja kääkö metsässä kukkuu suvon saapumisesta. Metsät ja puut ovat juhlapuvuissaan, ja täynnä kauneimpia koristuksia, maakamara on peittynyt viheriällä vaipalla, jossa tuhannet helmeet ja jalokivet hohtavat. Pyhä ja kaunis, hurmaava on nyt koko luonto - se on vapaa talven kahleista, vapaa kylmistä vihurituulista. Kesä on tullut, suvi suloinen on saapunut. Heleä helluntai, juhlallinen juhannus kurkistaa ja ovesta sisään ja jakaa runsaita kesän lahjoja, vapaan luonnon antimia.

Inkeriläinen on maan lapsi, soreata talonpoikaissukua Inkeriläisen sydämessä hehkuu maan henki, sen rinnassa palaa vapauden tuli. Pontevasti se käy käy auran takana pellollaan, toivehikkain mielin se viskaa kultajyviä maan mustaan multa, kuulee leivon ja pääskynen lauluja, kääntäen kukuntaa ja kohottaa rukoelevat silmät taivaan korkeuksiin, että Luoja siunajahi hänen raskasta työtään ja, että luonto antaisi syksyllä korjuun aikana runsaasti lahjojaan.

Ollis siunaattu sinun työsi! Antakoon taivaan Herra sulle päivänpaistetta sekä onnea, armon ja rauhaa! Antakoon sulle kiittollista mieltä ja voimia kestämiin myös elämän surut, murheet ja raskuudet.

Luoja siunaa inkeriläistä talonpoikaa kirjavan rajaviivan siellä sekä täällä puolen. Tuo suvi myös rajan toisella puolella olevaan Inkeriin, sillä siellä puhuvat helteenä kesäpäivänakin kylmät punaiset vihurituulet. Niin siellä suuressa Inkerissä riippuu mitä uhkavammun inkeriläisen talonpojan pään päällä verinen, kauhea punainen pakkovahti. "Varasta ja ryöstä", kuuluu neuvostovallan käsky. Kaupungit on jo aikoja sitten paljaat Ainoat, joilla vielä jotain oli hallussaan, olivat talonpojat. Nyt on siis heidän vuoronsa joutua ryöstöjen uhriksi. Inkeriläiselläkin talonpojalla oli oma pikkunen maakahtale, jota hän hiki ja veripisaroillaan kastaen muokkasi, oli hevonen, lehmä lammis, sika ja kanakin. Mutta nyt "kolhosiin-kommuunaan" ja maapalsta sekä

kaikki muu omaisuus talonpojalta pois ja ankaraa työtä tekijät saatetaan kaukaiseen Karjalaan pakollisiin metsätöihin.

Kylmät vihurituulet puhuvat kautta armaan synnyinmaani, yli itkevän Inkerin, puhuvat keskellä keskike Mustan murheenvirttä laulaa Inkerin leivonen, surusta kansani kärsimyksistä visertelee Inkerin pääskynen, mutta sittenkin Inkerin kesäiset metsät humisevat:

"Se kansa ei voi kuolla

Mi pyrkii elohon!"

Ja Inkerin ryöstetyiltä pelloilta ja mailta ja Inkerin kansan sydäimestä kuuluu salainen, vakuuttava kuiske:

"Kerran kaiku vielä kaunis soitto

Kautta kallihieman synnyinmaahan.

Valon, vapauden ompe voitto,

Riemuiten käy kansa laulamaan."

Niin silloin, kun punainen hirmuvahti kantuu, silloin itkevän Inkerin valon ja vapauden kesä saapuu.

Se varmasti kerran saapuu. Ja tässä mielessä sunlapsesi lähettävät sulle sorron ja kyynelien, surujen ja murheitten musta maa, laulujen, runojen ja ihanauksien ihmemää-kärsivä Inkeri, herttaiset kesäiset terveiset.

Seiso, kestä, taistele ja voita!...

Antti Seppänen
Ylläolevan kirjoittaja meille kaikille hyvin tunettu Antti Seppänen pyytää sanomaan tervetuloa kaikille Sanaseppän lukijoille. Hän kirjoittaa myös: "onnea rajajuhlalle Juhannuksena, jolloin tavataan!"

A. Seppänen on siis Juhannusaattona rajalla, Kullalla

"KIRKKOHERRA TULI!"

Muutama päivä ennen helluntaijuhlia saapui Narvaan kirkkoherra Helle Kalervo Ernö ja kautta Eastin Inkerin kuului kuiskinta: "kirkkoherra tuli". Tapaus josta tain syystä on herättänyt tavattomasti suurta huomiota. "Hä jääpi meien papiksi", jatketaan puoliäänessä. Helluntaina ensimmäistä kertaa uusi kirkkoherra saarnasi Narvassa; verratain suuri joukko inkeriläisiä matkusti Linna'an kuuntelemaan, ja, kun sen jälkeen H. K. Erviö saarnasi Kallivieressä, niin rukoushuone oli täpösen täynnä hartaita kuuntelijoita, joiden joukossa, merkittäviä ky-

lä, oli paljon nuorisoakin. eräs kuuntelijoista kertoo :
"Ensi kerran näin uutta kirkkoherra Narvan kirkon saar -
nastuolissa. Saarna oli hyvä, mutta en tiedä miksi, kirkko -
herra jäi ikäänkuin kaukaiseksi, vieraaksi... Aivan toi -
sen vaikutuksen sain, kun näin häntä Kallivieressä. Puris -
tettuna ja ympäröitynä kuulijoiden joukolla hän, tuo uusi
nuori pappi, oli tosiaankin "oma pappi". Tyyni, päättäväi -
syyden ilme kasvoissa, hiukan kalpoahko, luja, mutta niin
nuori herttaisen näköinen. Tuntuu, että hän hetki hetkel -
tä enemmän ja enemmän liittyy tähän kansaan ja ~~in~~ aivois
sani välähtää: "M e s s i a s k o ! ? . . ."

SYNTISEN SANOJA.

Niin nimitetty "uskovaisten" liike on yhä enemmän
kallistumassa turmion tielle, koska sinne ja sen johtoon
ovat tunkoutuneet hyvin hämäräperäiset henkilöt. Asia
kärsii senkin johdosta, että sen liikkeen vankempia ja
kokorempia johtajia A. S u m m a n e n on tullut ikään -
kuin eroitetuksi, koska asuu Narvassa. Suurin vika peit -
tyy siinä, että uskovaiset lukien itseään ainoiksi "us -
kovaisiksi" ja "Jeesuksen lapsiksi" tekeytyivät liian py -
hiksi, osaksi ylpeiksikin, eristäytyivät varsinaisesta
kansajoukosta ja jäivät kuuroksi kaikelle järjen äänel -
le. Ajan kuluttua he ovat aikanest antaa liian paljon
kunniaa kaikenlaiselle venäläiselle hapatukselle, joka
on tullut vastenmieliseksi ei vain "Sanasepälle", mutta
hyvin vakavamielisille kuuntelijoillekin. Kas, tässä ly -
hyt inkeriläisen kuvaus kokouksesta, joka pidettiin hel -
luntaina Kallivieressä: "Minin mie katsomaa niitä usko -
vaisia, ajattelin, Jumalan sanaha sielläki on. No ja hyvä,
kuuntelin. kuuntelin... yks' vaashto suussa pöyän otsassa
ihan mölissä. Miul jäi suuki auki, siis äkkistä sain tol -
kuu "piru, piru", sylkisin maanaa, "se mies venättä, nii i -
han sitä vannaa venättä lappaa nii kui tatarit taikin -
neen suolia lappaa." Siinä siula siis Jumalan sana, pa -
huus, viepi vielä Leeninan taivass!"

Noin kahden viikon kuluttua E. Inkerissä saarnaamas -
sa on käynyt: neiti Myyrä, isä ja poika O. sekä Y. Num -
mi, eräs Kasvandik' on oppipoikia, praost Pöld ja Aleks.
Summanen. Näistä kolme ovat suomalaisia, kaksi eesti -
läistä ja viimeksimainittu inkeriläinen.

Odottamatta saime teie teada, et
raja-heimajuhlaan t. k. 23 p. n. e.
saapua eestiläisiäkin, jonka joh -
dosta rinnastamme tule: T E R E T U L E -

M A S T E E S T I V E N N A D !

On rõõm tunda end nii
kaugale jõudnuna, et võime omas vabas kodus vastu võtta
neid, kes aidanud seda meil luua ja kaitsta. Tere tule -
mast eesti hõim vabasse Ingerisse oma hõimude peole !

Me tahame teile vaikselt, soojalt öelda sydamlitku
tõnu tehtud töö ja abianõmiste eest, siis, kui me olime ~~rx~~
heitluses ida vägivallega. Tahame lootusest säravail si -
mil suruda teie kätt ja sõnade lõppedes vaikides tunda
ja tunnista! Soome hõimude yhtekuuluvust, kohusetunnet
ja sitkust. Tulge, yhes teiega kanname kivi kivile suures
yhis-isamaa sillaks. Yhes teiega heidame hotkeks pilgu
sinna, kus suurem osa Ingerit vaevleb ida orjuses, ühes
teiega, koos soomlastega ja karjalastega pühendagem sei -
pool oma mõtled tulevasele Suurele Isamaale, kus kõik
Väinola rahvad on vabad ja õnnelikud.

Tere tulemast, tervetuloo!

"ON TUNTOA ON TAHTOA,
KUN MEITÄ TARVITAAN."

Hellunataina vierailivat Eestissä eversti E k s t r ö -
m i n rykmentin pojat. Samat miehet, jotka 11 vuotta sit-
ten niin loistavasti karkoittivat Tallinnan alta ryssiä,
Udriassa kaulan asti vedessä kahlasivat rantaan ja reip-
paasti valloittivat Narvan. Poikien vastaanotto Narvas-
sa, Laagnalla, Udriassa muodostui suorastaan suurenmoi-
seksi. Liikuttavaa oli kuunnella eestin talonpoikien ter-
vehdyspuheita ja kiitoksen osoitusta vapauttajille, urok-
tumattomaksi jää erään eestin ukon ja rykmentin adjutan-
tin luutnantti Saarisen syleily Udriassa, merkillinen
oli kenraali Tõnissonin puhe Narvan-Jõesuussa, teräs-
tä, oikeata suomalaista, sisälsivät luutn. Saarisen sanat,
ja ääretöntä rakkautta uhkui Sippolan, äidin rukouksille
ja uskolle pyhitetty puhe.

Narvan raatihuoneen muistokirjaan kaikki suomalaiset
antoivat oman allekirjoituksensa. Luutnantti Saarinen -
retkikunnan johtaja kirjoitti muistoksi: "Jos miestä kos-
ka tarvitaan, Suomen heimon eestä vaikka kuolemaan. - On
tuntoa, on tahtoa, kun meitä tarvitaan." Inkeriläisille
suomenpojat taas puhuivat: "Ajakaa, jatkakaa Inkerin asia,
kyllä vielä kerran...." Niin muuta siihen ei tarvittu,
eikä meidänkään tarvitse siihen muuta lisätä.

17 VUOTTA

Täytti kallivierilainen FIITINKAN PALOKUNTA.

Tämän kuun 9 p:nä vietti mainittu palokunta 17-vuotis-
juhlaansa. Kaikki palokuntalaiset, joiden joukossa kannat-
taja jäsenenä useampi nainenkin, olivat kokoontuneet pa-
raatimarssin jälkeen omaan taloon teepöydän ympärille.
Kutsuvieraina olivat Inkeri-Seuran puheenjohtaja L. Reijo
Haridusseltsin johtokunnan esimiehen ap. J. Tepper ja kun-
nan hallituksen edustaja M. Räkälä. Väikylän palokunta jos-
tain syystä ei ottanut kutsua vastaan.

Tilaisuudessa pidettiin useampia puheita. "Eläköön"-
laudot voimakkaasti kaikuivat isänmaalle, omalle palokun-
nalle, päällikölle ja naisjäsenille. Palokunnan esimiehenä
toimii H a u k k a ja päällikkönä P. S ä k k i.

SENJKINAN LAPSEYS 447.

"Sanasepässä nr. 7 v. 1928 kuvattiin kunnan volikogun työtä ja siinä käytettiin oikeita inkeriläisen talonpoika-
jan sanoja. Reilusti vain sanottiin m.m.: "pöydän taka-
na istuu troikka = kunnanvanhin, sihteeri ja kuuluisak-
si tullut Paavo S e n j k i n," puhuttiin hiukan Senki-
nan kavaluudesta, hänen ryssän paidasta, ylpeydestä ja
sanottiin ilman koukkuja, että Senjkin on vieraan kie-
len ja sivistyksen (joka ei ole muuta kuin ryssän mätää)
O R J A. Tästäkö vasta hyvät herrat, vallan saksat suut-
tuivat, he päättivät kostaa ennen kaikkea "Sanasepän"
vastaavalle toimittajalle Leanteri Reijolle, ja, kun muu-
ta eivät älynneet, niin menivät suutoo-käräjiin. Senj-
kin kävi asiaa ajamaan. Kirjoitti prokuröörille ja sii-
nä kirjeessä-anomuksessa hän Senjkin koulunopettajana
teki montakymmentä kirjoitusvikaa, sellaisia virheitä,
mitä ei alakoulun 7-vuotias oppilaskaan voi tehdä. Jo-
kohan nyt opettaja ammatissa muuta ei kysytäkään kuin
palkan vastaanottamista! Mitähän sie Senjkin ajattolet?
Narvassa Rakv. Paiden rahukogussa L. Reijo jää syynalai-
seksi, koska "Sanasepän" kirjoituksen käännös oli hui-
kan kiperä ja kapera. Reijo antoi asian Kohtupalat'iin
joka kutsui istuntoonsa ekspertiksi professori M ä -
g i s t e n. Professorin tulokinnan jälkeen ei "Sanase-
pässä" ei löytynyt yhtäkään sanaa, joka olisi voinut ~~xxx~~
olla loukkaava ja hävytön. Niin kohtupalatti tunnusti Sa-
nasepän toimittajan oikeaksi ja P. Senjkin ei saanut mu-
ta kuin kannettavaksi käräjämenot, no, ja Sanasepän koti-
kielellä sanottuna "p i t k ä n nenän".

Sääli on Senjkin sinua ja siksi annamme hyvän neu-
von: mene alkeiskoulun ensimmäisen klassin oppipojaksi,
opi siellä kirjoittamaan, tietämään ja tuntemaan, että si-
nä et ole mikään troikka, et mikään ryssä, vaan olet ihan
selvä inkeriläinen. Silloin "Sanaseppä" jättää tuleville
polville sinusta paremman muiston.

T. k. 13 p:nä yli fajan lensi Neuvosto-Venäjänsä lento-
kone ja alkoi kierrellä rajaseutujen yläpuolella. Raja-
vartiosto ja muutama suojeluskuntalaisista avasi kivää-
tuen, jonka jälkeen lentokone luotien saatamana palasi
laukaan suuhun, jossa paraikaa puna-armeijan- ja laivas-
ton harjoituksia.

RAJANTAKAISESTA INKERISTÄ.

Elämä muuttuu päivä päivältä kauhistuttamaksi. Hyvin kuvaavaa on seuraava:

Laukaansuussa asuvalle tövälle vietiin 8 hevosen raatoa. Komissaarit kehuivat, että liha on hyvää, koska hevoset olivat nuoria.

Melkein kaikki talonpojat Länsi-Inkerissä, etenkin rannikolla asuvat kalastajat ovat ilman leipää. Siksi kopersäntiveista heille annetaan kuukaudessa n. 4 (neljä) kg. jauhoja, joskus hyviä, joskus taas pilaantuneita.

Uscaman kuukauden jälkeen annettiin nyt $\frac{1}{2}$ (puoli) kg. sokeria.

Ryynejä-suurimoja kuukaudessa tipahtaa $\frac{3}{4}$ klg.

Tupakkakin on kaupoista loppunut.

Kolhooseja varten tuli jostain sisä venäjästä 8 vaunua porsaita. Hatsinassa löydettiin porsaat tukehtuneina.

Koko talven kuluttua ajettiin kansaa yllilaukaan metsätöihin. "Pjatiletkan" mukaan piti valmistaa 500.000 tukkia-palkkia. Nyt yhtäkkiä solveni, että ne hvaatit" valmistettu on vain 360.000 tukkia, niistäkin osa jäi metsään.

Kana, tavallinen tapettu kana maksaa 8 ruplaa (Eestin rahassa n. 1.500 senttiä, kala kg. 1 - 1 rupl. 80 kopekkaa voi 3 ruplaa (5 kruunua), siianliha 4 rpl. kg. Näilläkin hinnoilla ruokatarpeitten ostaminen on tavallisesti mahdoton.

Rajalla muutama aika taaksepäin oli pieni kahakka. Ei tiedetä, kevä ne olivat, mutta yleisesti huhuillaan, että joukko miehiä on tullut Inkeriin. Rajavartiosto jakomunistit ovat kauhun vallassa, mutta inkeriläiset talonpojat uneksivat vapauttajista.

Aikaisemmin vaadittiin talonpojilta sikojen nylkemistä. Tehtiin töytä käskettyä ja nyt nahkatrustilta on saatu niitä parkittuja siannahkoja suurempiin kyliin 5 (viisi) nahkaa. Nahka on kalpamatonta, ropeytyy kuin paperi.

Elämä on siksi raskasta että hirttäytyminen, erit-täin venäläisissä kylissä, on päässyt muotiin. Inkeriläisten keskuudessa hirttäytyneitä melkein ei olekaan. Inkerin kansalla on siis vielä lujuutta, se vielä kestää.

"SANASEPPÄ" toimitus on KULLALLA. Sen osoite on: Eesti, Narva-Jõesuu, Kallivere. "Sanaseppä" tilaushinta Eestin Inkerissä on 50 Eest. ja se ilmestyy 12 kertaa vuodessa.

Julkaisija: Inkeri-Seura. Vast: L. Reijo.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

N. 6 Eestin inkeriläisten äänenkannattaja. VII. 1930.

Toimituksen osoite: Eesti, Kallivere ag., Kullan kylä.

Julkaisija: Inkeri-Seura. Vastaava toimittaja: Leander Reijo.

JUHLAN JÄLKIKAIKUA.

He-lahdentakaiset vieraat-menivät takaisin etäälle kauaksi... Meidän ja rajan takana olevien sydämiin jäi surullinen kaipa. Katselimme tyhjää kenttää joen molemmalta puolelta ja joku taisi pyhkeistä kyyneleitä. Niin rakkaita he olivat ja niin pian tuli ero. Mutta yhdessä nyt sentään ollaan. Sama henki, sama usko ja toivo, sama päämäärä ja työ sitä yhteyttää lujittaa. Kuinka kauniilta helähtääkin: Karjala, Suomi, Eesti ja Inkeri-yhteinen, Suuri-Isänmaa! Ja vielä kerran me viettämme tuollaista heimojuhlaa ei kahdella puolella rajaa, vaan ihanan Isänmaan rajojen sisällä.

Näkemiin siis veljet ja sisaret, näkemiin!

Maisteri E. VERRAN PUHE, joka juhlissa

ajan puutteen takia jäi esittämättä.

Niinkauan kuin toivo elää ahdistetun heimon sydämessä, niin kauan on sillä luvassa elämä, uusi paarempi ja onnellisempi elämä. Mutta kun toivo sammuu, silloin on kaikki lopussa ja heimo on ansainnut koh-talonsa-kuoleman.

Sanotaan, että Herran käsi ei tue sitä kansaa ja heimoa, joka itse on valmis sortumaan. Ja sanotaankansasta samoin kuin sanotaan yksityisestä ~~ihmisestä~~ ihmisestä, että ellet auta itse itseäsi, niin ei Herrakaan anna sinulle apuansa. Kädet ristissä ja toimeettomana istuen ei tässä maailmassa mitään voiteta, mutta jokai

46949124

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

kaisella työllä, jokaisella pyrkimyksellä, millä on oikeus puolellaan, on myöskin ansaittu palkkansa. Ja kax raukeaisi tehty työ turhaan, niin sittenkin se kannattaa niin pitkälle kuin elävä toivo on sitä ohjaamassa ja kannustamasssa.

Tällä paikalla elää vääryyden varjo. Raja, jonka kaiken elämän näillä karuilla ja kärsineillä seuduilla Ylipääsemätön raja, jonka tehtävä on eroittaa toisistaan kaksi maailmaa, on säälimättä leikannut elämän - yhteyden Suomen ja Inkerin helmoilta. Se on säästänyt pienen sirpaleen Inkeriä Inkeriä tälle puolen, missä vapaus ja elämä ovat kunnialla, mutta se on jättänyt suurimman osan Inkeriä sinne, missä orjuus, pakko ja mielivalta ovat lakeina. Onko ihme, että eletty vääryys, josta rajan rauta-aita täällä joka päivä muistuttaa, näyttää täällä voittamattomalta ja ylipääsemättömältä?

Mutta kuitenkin elää täällä toivo, paremman ja onnellisemman ajan toivo. Ja täällä tiedetään, että tämä toivo pakottaa työhön, ponnemaan utteraan ja uupumattomaan työhön tulevaisuuden hyväksi. Mitä muuta on työ inkeriläisyyden säilyttämiseksi näissä pienissä ja eristetyissä olosuhteissa kuin tulevaisuuden toivon työnä? Kansallisen hengen virittäminen, sivistyksen ja talouden konottaminen näillä seuduilla, kaikki tämä työ, mitä täällä viimeisen kymmenen vuoden aikana menestyksellä on tehty, tähtää siihen suureen hetkeen, jolloin raja lakkaa veljesten eroittaja ja jolloin Inkerin kansa vapaasti sen kummallakin puolen saa ajatella omia, yhteisiä ajatuksiaan ja kantaa omia huoliaan Korkeimman eteen. Kun Eestin Inkeri onkkasvattanut tähän mennessä itsessään voimakkaan ja palavan hengen ja kehittänyt lahjojaan niillä keinoin, jotka sen hallussa ovat, silloin se näyttää tietä niille veljille ja sisarikoille, joiden orjuus rajan tuolla puolen ei saa eikä voi iankaikkisesti kestää.

Mitä tietää, että täällä ei niistä, joiden mielestä tuo paikka on niin toivoton kaukana, kehties saavuttamattomissa kokonaan, että on muka turha nähdä vai vaa ja poistella sitä kieltäytyä sen tähden. Parempi on tulla ja ottaa se nöyryin mielin vastaan

sellaisena kuin Jumala sen meille on antanut. Juuri näille tahtoisin lausua tänä juhlahetkenä, jolloinka me näin suuren joukkona olemme koolla vakavia kehoituksen ja velvoituksen sanoja. Ei ole vielä annettu kukaan, joka on ansaittava. Suomen kansa, joka lahden tuolla puolen elää vapaan kansan elämää, on saanut sitä varten kulkea pitkän kärsinystaipaleen, eikä se vielä kukaan voimut kosta kaikkia jäseniään yhteiseen kotiin, samojen rajojen sisäpuolella. Kaikkialla sen rajojen toisella puolella, niin lännessä, pohjoisessa kuin idässä, kuuluu suomen kieli ja elää suomen mieli vieraan vallan alaisuudessa. Ja idässä, samassa maailmassa, mikä alkaa tuon kammottavan rauta-aidan takaa, on näiden suomalaisten asema tulin, sörätyin ja epätoivoisin. Mutta sieltäkään ei ole voitu tulevaisuuden toivoa niin sammuttaa, ettei se voisi syttyä jälleen kun mahdollisuudet vapauden alkavat näkyä.

Seitsemäsataa vuotta lännen orjuutta, sata idän, siinä on Suomen kansan historian tähänastinen kehys. Mutta siinäkin sisällä, epäkiitollisissa ja puuttellisissa olosuhteissa on kehitys jatkuvasti ja hiljalleen kulkenut kohti vapautta ja itsenäisyyttä. Pyrkimys sivistykseen on ponnittanut suomalaisen mielen jättämään maansa ja kulkemaan Euroopan yliopistokatunkiehin aikana, jolloin suomalaisissa ei ollut mahdollisuuksia korkeampaan oppimiseen. Olostaneet kansallisuuttaan, jonka jäsenyydestä he ovat tunteet ylöpyttä. Itsenäisyysajatus on syntynyt on kypsynyt Suomen mielen tiellessä aikoina, jolloin vieraan johtajan valta on ollut suuri ja ratkaisevan hetken tulua on ollut yllin kyllin niitä, jotka ovat olleet valmiit uhraamaan henkensä ja veronsa itsenäisen isäntänsä puolesta. Toivo on johtanut Suomen kansan sen pitkän korpivaelluksen aikana. Johtakoon tämä toivo koko Suomen heimaa sillä tiellä, joka johtaa suuren onneen ja voimakkaaseen suomalaisten nimojen yhteyteen, Suur-Suomeen.

Kun inkeriläisten esi-isät kertan muuttivat Suomesta yli meren näille seuduille, aikana, jolloin ahdistus ja puute asuivat meren tuolla puolen, kannusti heitä toivo saamaan vapaasti asua ja viljellä täällä.

(Loppu seuraavassa kassa).

JOHANN SAATZ .

Tämän vuoden juhannuksen aattopäivä muodostui Eestin Inkerille merkittäväksi ja muistotrikkaksi, kolmatta saataa vierasta, Suomen suomalaisia, inkeriläisiä ja karjalaisia pakolaisia, vieraili sekä Eestissä että Eestin Inkerissä. Kello kolmen tienoilla ne saapuivat proomulla Edliiviereen. Koulutalolla oli järjestetty juhlatilaisuus, jossa pidettiin useampia puheita ja esitettiin lauluja. Tohtori Salmisen esitelmiä ajan puutten takia jäi ohjelmasta pois.

nasta pois.
Kallivieron koulutalolta vieraat yhdessä paikkakun -
talaisten kanssa alkoivat matkan Kullankylään-rajalle ja
sopä vasta on komeata ja kauniista kun Kullalta yhtäkkiä
tuli heitä vastaan suuri joukko kansaa. Ikeri-Seuran ää-
rettömästi kauris lippu ikeriläisen tukevan, jättimäistä
muistuttavan pojan pojan kantamana, ylvästi liehui, kale-
valaisen tervetullaislaulu kaikui yli kansajoukon ja yli
raja-alcan. "Tervetulos", kuului kaikkialta, ikerilästä -
raja-alcan silmät ilosta säteilivät, äännet liikuttuksesta
värähtelivät; nyt on ollaan yhdessä valjien ja sisarien kan-
ssa...

Tuohitorvenselitte ilmoitti juhlan alusta. Vanha n. 90
vuotias laulaja Mikko I n k e r i n, karkas kuin itse Vi-
nämöinen astui pulkajapaisalle ja tervehti vieraita unel-
la suomenkieliseen, mukuisat Bestin heimovaljet saavat
kuolla tervehdyksessä omaa kieltään. Akateemisen Karjala-
Seuran puolesta puhui sen sihteerimaisteri S a u k k e-
n e n. Rajan toiselle puolelle on jo kerääntynyt suuri
kansajoukko. He ovat samaa kansaa, inkeriläisiä meidän su-
kulaisianne, mutta raja ei laske meitä yhteen, juhlaamme
siis vietämme näin-rauta-aalta välillä. Suuren liikutuk-
sen saa aikaan, erittäin naisten keskustelussa, maisteri Es-
teri V i l k i n puhe. Sydämeistä lähteneet sanat tunkou-
tuivat sydämiin, rinnasta hehkyy nisko ennelliiseen Suur-
Suomen tulevaisuuden kantautui rintoihin kuin yhdellä
niin toisella puolella rajaa, ja siksi kai inkeriläisen
naisen rv. I ä ä r i ä n kiitospuhe oli paikallaan ja niin
sopusuhteessa tunnelman kanssa. Inkerin Eiden puolesta
ja kuin retkikunnan johtaja puhui J. M u s t o n e n "Sen
mitä etsimme, löysimme" laulun rajalta", sanoi hän. Ja kun
Bestin Inkerin naurat seittivät tupaamme myrskyämyrskyä.

juhlayleisö nousee hartaana seisomaan. Voitonvarmoina
nuoret seisovat kuin sankarit, voimakkaasti kohottavat
silkkisynkkämusta liian ylös ja kauas, kauas kauas:
... ja niiden ylläsi vielä ne luvut!

...arjauuden yltäsi vielä me tamm...
 Maa ~~po~~to, armas, ei ~~petä~~ma pikasi..."

Jyväskylän kaupungin suojelusk. se. Jokuero esittämään reilopaasti muutaman laulun. Kieli, tekisi kuulla jidän, mutta aikaa ei riittä. Vain pari tuntia vieraat saavat viiirys juhla kentällä. On työtä alettiessä, mitä ottaa ohjelmaan ja mitä jättää pois, niin kipeästi tuntui, kun yhtiökiä huoneeseen, että Antti S o p a s e nkin purren kuulaminen rajalla jua tulevaisuuden toivoksi. Jo joistuiivat vieraat. Kallivieren rannalla Elitän palokunta jättää vielä kerran jähkyvähiset, tulot välkkyvät pyssyt parantolivat, eläköin-huudet saajalevat. "Eläköin Suomi, eläköin Inkeri!"

Tieto rajajunista Venäjän Inkerissä on nähtävästi levinnyt etähällä, koska seuraavana päivänä rajalla tuli väkellä Kontakunnan kylästäkin.

NAISYLIOPPILAJEN KÄRÄLÄ-SEURA.

Kun Kullalla perustettiin Inkeri-Seuran Naisosasto, oli otsikossa mainittu seura ensimmäinen, jota -
maan sille annettavan sisaren käden. Mutta Kullalla -
matta siitä N.Y.K.-S:ta Destin Inkerissä tiedettiin,
liian vähän ja vasta juhlan jälkeen saatiin kuulla:
"Naisylioppilaiden Karjala-Seura (N.Y.K.-S.) on perus-
tettu v. 1922 ja silloin se liitettiin A.K.S:ään sen
Naisosastona, jona se toimi seuraavaan vuoteen 1923.
Silloin se erosi itsenäiseksi yhdistykseksi ja sai
nimen Naisylioppilaiden Karjala-Seura. Seuran toimir-
taan kuuluu heimokansallisten aatteiden ajaminen sek-
kä omassa maassa että sen sukulaisien keskuudessa.
Täähuomio kiinnitetään valistustyöhön, siihen viittaa
myös Seuran merkissä oleva soitto: naiset eivät ole
toimi miekalla, vaan valella ja rakkaudella. On kyt-
töä ylläpitää yhteyttä Suomessa pelokelvien he-
mojakolaisten kanssa, toimia heidän kerhojensa ja lu-
kupiirionsä hyväksi, koulutettu muutamia vakolaisia

ja järjestetty säännöllisesti heimoltille ja Viimeaikoina on otettu ohjelmaan myös rajaseututyö, on retkeilty Suomen rajoilla ja tutustuttu kansan oloihin, kerätty kirjastoja parille paikkakunnalle ja muuten koetettu avustaa raja- karsaa. Rahaa toimintaa varten on hankittu järjestelmäl- lä myyjäisiä, ohjelmallisia illanviettoja ja rahankerä- yksiä. Kauan on suunniteltu tutustumisretkeä Eestin Inke- riin ja vasta tänä kesänä on se saatu aikaan. Meillä on nyt yhteys Eestin Inkerin ja sen naisten kanssa. Me toi- vomme, uskomme ja olemme varmoja, että yhteistyö tästäläh- tien muodostuu hedelmälliseksi ja siunaukseksi koko Inke- rin kansalle", näin päättyi N.Y.K-S:in edustajien useam- man nuoren neitosen reipas kertomus.

Juhlan jälkeen jäi Eestin Inkerin kyliin vierailemaan N.Y.K-S:in puheenjohtaja Ester Vilkkä yhdessä Katri Haavion, Inkeri Lieston, Tellervo Yrjö-Kos- kien, Impi Toivolan sekä Lempi Hartikan kanssa. E.Vilkkä ja K.Haavio pitivät Kullalla luennoita puutarhan- ja pikkulapsen hoidosta ja opettivat muutamia suomalaisia leikkejä.

I-S.N:laiset saattoivat vieraitaan laululla:
 "Nyt meijen maasta lähdette Kirkkaita kasvojamme,
 Maailman matkoille. Me aina muistamme,
 Te meidät, siskot, jätätte Ja Herran halttuun tei-
 Tänn'rajan rannoille. dat Nyt rakkaat, jätämme."

← A.K-S. →

Akateeminen Karjala-Seura on perustettu v.1922. Sen päämääränä on Suomen heimojen kokoaminen, sellaisen Suur- Suomen luominen, jonka ulkopuolella rajoja ei jää yhtä - käään suomensukuista kansaa ja heimoa. Toisin sanoen A.K- S. merkitsee Suomen tulevaisuutta, suurta ja kunniakas- ta.A.K-S:än lipun alle on kokoontunut parhain osa akatee- mistä väestöstä, siinä ovat parhaimmat Suomen pojat, heidän tunnuslausconsa on: "Ei sanoin, mutta tein."
 Eestin Inkerissämme A.K-S. on hyvin tunnettu. Se on jo useampia poikia kustantanut kansanopistoihin, sen po- jat ovat useasti käyneet Inkerissä innostuttamassa kan- saa, se on lahjoittanut Inkerille Seuralle lipun ja muu- tonkin tehokkaasti tukenut sen työtä.

A.K-S:än monivuotisena puheenjohtajana on toiminut maisteri E.E.K a i l a ja sihteerinä tällä aikaa mais- teri J.S a u k k o n e n, sama mies, joka juhannusaat- tona rajalla piti aitosuomalaisen miehekkään puheen.
 Lopuksi mainittakoon, että monistuskone, jolla moni- tetaan "Sanaseppä" on saatu A.K-S:lta. Täydellä syyllä voi- lä syyllä voimmekin sanoa, että ei ole toista järjestöä, joka joka olisi tehnyt niin paljon hyvää Eestin Inkerille kuin A.K-S.

INKERIN LIITTO

Inkerin Liiton kotipaikka on Helsinki. Sen syntymis- ajaksi on luettava v.1922. I.L: on perustajia ovat onnen- kaikkea Inkerin pakolaiset, mutta huomattavaa apua liit- to on saanut myös Suomen kansalaisten taholta. Vuosina 1922-27 liitto julkaisi "Inkeri"-nimistä lehteä, joka o- li hyvin tunnettu Eestin Inkerissämme. Nyt I.L: on a- lotteesta ilmestyy "Vapaassa Karjalassa" oriteinen Inke- rin osasta, sen toimittajana on Juho P u s a.
 Tärkeämpiä Inkerin Liiton työssä ovat "Inkerin Sivi- tysrahaston" luominen ja Inkerin arkiston muodostaminen. Sivistysrahastoa on nyt n.50.000 suomen markkaa.

Kuten jo suurin osa lukijoista tietää, "Sanaseppä" on kirjoituskonen Inkeri-Seura on saanut lahjana Inkerin Liitolta. Samalla tavalla on saatu suurin osa suomalais- ta kirjallisuutta.

Näistä kertomuksista huomamme, että kaikilla kolmella järjestöllä Inkerin asia on sydämen asia ja, kun tämän lisäksi tiedämme, että A.K-S:än, N.Y.K-S:än ja I.L: on ta- kana scisoo koko Suomen kansa ja inkeriläinen pakolais- perhe, niin pelottomasti ja ilman epäilyjä saamme jatkaa työtä armaan Inkerimme hyväksi ja onneksi.

VOITTOJA.

Kallivierilainen Fiitinkan Palokunnan arpajaisissa 24.6.1930. voitto lankesi seuraaville n:lle: 884, 808, 340, 251, 91, 730, 818, 307, 219, 680, 58, 873, 930, 480, 493, 776, 194, 24, 499, 600, 754, 265, 956, 647, 966, 763, 508, 955, 564, 392, 494, 312, 195, 315, 576, 851, 679, 817, 425, 22. Ensimmäinen voitto-hopea kello jäi Palokunnalle, koska sen n:ro jäi myymättä, kkk2- son voiton sai A.Taal, 3-nen-priimus n:ro 340.

Sama-seppä

Eestin inkeriläisten äänenkannataja

Toimit. osoite: Eesti, Kallivere ag., Kullan kylä. X Jul-
 #78 kaisija: Inkeri-Seura. Vastaava: L. Reijo. IX. 1930.

MAISTERI E. VIRRRAN PUHE.

Kun inkeriläisten esi-isät kerran muuttivat Suo-
 mesta yli meren näille seuduille, aikana, jolloin ah-
 distus ja puute asuivat meren tuolla puolen, kannus-
 ti heitä toivo saada v a p a a s t i asua ja viljel-
 lä täällä. Näin joutuivat he asumaan rinnan veljien-
 sä eestiläisten kanssa. Mutta heidän ympärillään esui-
 VAT heimomme monisatavuotiset viholliset, joidenval-
 ta pian pääsi ulottumaan näille alueille. Ja sen jäl-
 keen on täältä ollut poissa elämisen rauha, oikeus
 vapaasti uskoa ja ajatella. Milloin ankarampana, mil-
 lein lempeämpänä ovat sorto ja ahdistus näitä maita
 asuneet. Inkerin historia on Inkerin kärsimyksen his-
 toria. Mutta alkoon tämä kärsimyksen historia rajan
 kummallekaan puolella muodostuko epätoivon ja toimet-
 tomuden historiaksi, sillä silloin katoa tulevai-
 suus koko Inkerin kansalta. Tällä puolen rajaa voidaan
 vapaasti elää ja hengittää. Tällä puolen saa juhannus
 kokko vapaasti leiskahdella kohti taivaan korkeutta
 Olkoon se merkki siitä, että Eestin Inkeri elää, että
 sen mieli tähtää eteenpäin ja että se usko tulevai-
 suuteen ja toivoo sille apua tuolta korkealta, jonne-
 täältä kärsimysvuosien kuluessa niin monet huokauk-
 set ovat menneet. Olkoon se merkki, joka näkyy yli ran-
 tuon myrkyllisen rauta-aidan, merkki, joka osoittaa,
 että Eestin Inkerin pieni kansa on valveilla ja odot-

KONNAMAISUUTTA. Juhannuksena Kallivieren tanssijai-
 sissa hyökkäsi odottamatta ja salaisesti muutama hulli-
 gaani kullalaisten N.M. ja J.H.-n kimppuun, löivät ensi-
 mainittua puukolla ohimoon ja toista nyrkillä kasvoi-
 hin. N.M. ei ehtinyt muuta kuin paisata konnamaisen rau-
 kan Joh. Tammikon permarmolle, silloin jouduttiin suoje-
 lemaan tietysti Tammikkoa. Tällä tavalla loppunäytös
 jäi tulematta.

TARU INKERILÄISESTÄ OPETTAJAA LAAVOSTA.

(Kirj. Korven poika)

(Jatkoa n:o:oon 4) ... Oh, Simo däädä, oi Simo däädä, ei siul-
 oo tarvis däädä njähä, muudku sööd punasii rusinoi, istud
 miitinguil ja juud komissariloin ganss viinushkaa

Hulluntuneena Laavo-parka syöksyy eteenpäin ja vih-
 doin jouduttuan Hiijan mäen luo, kiipeä ylös. Laavon sy-
 dan rompailee kuin kissan häntä ja huulilta kuuluu:
 "Tseri vasmii!" Nyd gaivan syväd hauvad ja gahen täme
 korgeere Vennään Nigolain ja Leoninan libud liehumaa,
 kyll siis tshuhnad pelgäjäd." Jo kaivoi Laavo hauat ja
 pani pystyna seipäät Hiijan mädelle.

"Hospodi pomilui, lippuja njettu!" huokahtaa kummalli-
 nen Laavo. Ei ole tsaarinaikaista eikä punaista kippua.
 Huono kyllä. Yhtäkkiä näkee hikoileva Laavo, että Ven-
 nään puolelta Hiian mäelle tapsuttaa tulla Simo-djadä.

"Neh, nyd saan viinushkaa ja punasii rusinoi", nyd pu-
 rustann tshuhnad buh-brah!" Mutta mikäs sillä Simo
 setällä on!? Vanhat katkiset, rikkinäiset huopaset ja
 lassa, josta kaikki varpaat taivasta etsivät, musta li-
 kainen punasotilaan shinelli solässä ja hullunkurinen
 hattu päässä. Laavo säpsähtää. Sekö kallis kamppatti, Si-
 mo djädä, niin hassuinen ja repaillessa? Simo-däädä kurt-
 telee kurjuuttaan, kysyy leipää ja sanoo: "Ostavj se työ,
 ei se miestä elätä!" Ja katoa, Laavo jää yksin seipäi-
 den kanssa. "Semmoista se on viinushkaa ja rusinad, sem-
 moist tshuhnille buh-brah", kurttelee hän.

Tuimissa tuskissaan kierteleo ja kiemurteleo Laavo -
 raukka vieteollaan. Muu talonvaki sarullisena seisoo
 kamppailoyan mielen luo. Musta murheen ja kärsimyksi-
 en jo ei taldo loppu ja viinun mään Kullan ja Kal-
 livieren puolelta helisevät: "Nouse Inkeri, joherää työ-
 hön!" ja Narvan joen toiselta puolelta: "Mu isamaa, muu-
 õnn ja rõõm!" (jatkua)

taa. Odottaa valmiina, sillä sille on varjennut se tie, joka
kokoaa kansat, tekee niistä voimakkaat ja antaa niille elä-
misen tähden. Tämä tie on kansallistunnon tie. Ja kun se
täällä on jo löydetty, silloin se voidaan neuvoa niillekin
joiden rajat tuolla puolen täytyy elää pimeässä ja joilta
yksin keskikesän suuri juhla on kielletty.

Tässä rajalla seisoo Suomen eri heimojen edustajia. Tääl
yhtyvät vapaat Eesti, Estin Inkeri ja Suomi. Ja täällä on
niitä, joiden koti on tuolla puolen rajaa kollektivisoitava
na ja muulla tavoin ryöstettävänä, joiden omaiset elävät maa-
ilman historian laajinta ja häikäilemätöntä orjuutta Neu-
vostolan alueella. Täällä on meidän suomalaisten maassa Kar-
jalan ja Aunuksen pakolaisia, täällä on kodeistaan karkoi-
tettuja inkeriläisiä. Tässä kaikessa minä näen merkin ajas-
taa, jolloin me kaikki, vapaina, itsenäisinä ja vailla mur-
hetta yhdymme viettämään juhannusjuhlaa. Tämä aika on ker-
ran tuleva, sillä sitä kohden me olemme kulkeneet ja puo-
litiehen me emme jää. Silloin on tuo rauta-aita kaukana ja
sen takana asuu silloin vain ryssä. Silloin meillä on ei-
kea juhannus.

Tämä juhannus kutsuu meitä kaikkia. Mutta sen kutsu vaa-
tii meitä työhön ja taisteluun. Voi olla, että ennen sitä
meistä monet nukkuvat sankarin unta nurmen alla niiden vie-
ressä, jotka jo ovat kaatuneet mielessään vapaan isänmaan
suloinen kuva. Voi olla, että moni meistä kenties kaikki on
jättänyt maiset askareensa ja siirtynyt siihen lepoon, joka
kestää tuomiopäivän asti. Mutta jättäkäämme tämä velvoitte-
va kutsu elämään, vaalikaamme omalta osaltamme sitä ja seu-
ratkaamme kaikessa sitä, sillä se kutsu on tarkoitettu ko-
ko meidän heimollemme. Sen juhannus on meidän kaikkien ju-
hannus, niin niiden, jotka tänä hetkenä elämme ja suremme koh-
talon käsissä kuin niiden, joiden yllä kasvaa nurmen vihreä
peitto. Ja sen on niiden juhannus, jotka tulevat meidän jäl-
keemme viljelemään ja rakastamaan sitä maata, jolla Suomen
heimot asuu. Sillä me emme koskaan ole yksin, emmekä elä vain
itsellemme: esi-isiemme perintö puhuu meille viljellyissä,
raivatuissa maissa, heidän verehensä huutaa meille taistelu-
tannerten hiekasta ja heidän rukoustensa voima tukee meid-
än askeleitamme. Ja ne syntymättömät sukupolvet, jotka
seuraavat meitä, ne jatkavat meidän työtämme ja ne joko
kiittävät taikka kirosivat meitä riippuen siitä, miten olem-
me hoitaneet oman osuutemme heimomme ja kansamme kehitys-
kulun varrella. Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus kutsu-

(Loppu sivu 21.)

KOLME

KULTAISTA

Äiti, koti ja isänmaa -
Kolme sanaa vain koruton,
Mutta paljon ne tarkoittaa.
Niistä lauluja monen monta
Laulettu jo on ja lauletaan
Uusia lauluja yhä vaan.

Äiti! Miten on lämpöinen,
Tuttu meille tää kallis sana
Varmaan muistamme vielä sen,
Miten kaikista rakkaimpana
Aidin me pidimme, neuvojen
Antajan, lahjojen parhaiden.

Sitten kotihin rakkaaseen
Yhä enemmän tutuistuiimme.
Usein kesällä läheiseen
Rantaan juoksimme, siellä uimme.
Talvella me hanget hiihdimme...
Hei, kun olikin hauskaa se!

Rakastuimme näin kotihin;
Vihdoin tiedoksi senkin saimme
Että koti on Inkerikin;
Koti isien, vanhempaimme.
Siksi tahdoimme rakastaa
Sinua suloinen Inkerinmaa.

Rakkahin maailmassa mulle on
Äiti, koti ja isänmaani,
Lause kultainen, verraton,
Sitä muistan ja Jumalaani.
Äiti, koti ja Inkerinmaa!
Teitä en koskaan voi unohtaa!

Auli Leppänen

LAPUAN LIIKKESTÄ

Suomessa tänä kesänä valtavaan voimaan päässeestä Lapuan liikkeestä on täällä Eestin Inkerissäkin hyvin paljon puhuttu. Suomen kansan noususta, 12000-päisen talonpoikaisjoukon marssista Helsinkiin, kommunistien passittamisesta Venäjän paratiisiin, talonpoikaisjohtajasta Vihtori Kosolasta j.m. on kerrottu ikään kuin tarinasta. Seuraavassa kirjoittaja esittää kuvauksen liikkeen alkusyistä ja vaikuttimista.

Lapuan liike on lähtöisin Etelä-Pohjanmaalta ja sen syntyyn on ollut vaikuttamassa monetkin seikat. Pohjalainen luonne on semmoinen, että se ei joko hylkää jonkun asian tai hyväksyy, mutta se ei milloinkaan tyydy johonkin puolinaiseen. Se mikä on oikein se on kehitettävä, se mikä on väärin se on murskettava, vaikka oma onni, varallisuus ja henkikin menisi. Suoraan eteenpäin on mentävä eikä ole oikeutta vilkuilla ei vasempaan eikä oikeaan, sillä se on syntiä omaa itseään kohtaan. Tätä saa selityksensä se peräänantamattomuus ja jyrkkyys, joka on ilmennyt Lapuan liikkeessä.

Lapuan miehet ovat aikoinaan taistelleet Suomelle vapauden ja ovat tällöin uskonut ja toivoneet, että ryssän saasta olisi ikuisiksi ajoiksi maasta karkoitettu. Heillä oli täysi usko luottamus tähän, sillä vielä viime talvena ykköskunta ja eduskunta tekevänsä kaiken mitä niiden vallassa oli kommunismin tukahduttamiseksi. Mutta tällöin osoittautui, että viranomaiset olivat voimattomat tällaista puhdistustyötä tekemään. Silloin kävivät Lapuan miehet itse hävittämään kommunismin ja kaikkia sen seurauksia. Ja he onnistuivat näissä pyrkimyksissään yli odotuksien, sillä he saivat koko isänmaallisen kansanosan mukansa. Tämän valtavan kansanliikkeen syynä oli pitisi tietoa kommunismin täydellisestä haksittamattomasta Venäjällä, jossa kansa on sorrettu ennenkuulumattoman kurjuuteen, myöskin se, että kommunismi pyrkii rajoittamaan Suomessa toisinaistettua vapautta. Ennenkaikkea koettivat kommunistit kaiken tavoin pilkata ja riistää, viroittaa ihmisiä uskonnosta Jumalan pilkasta ja kaikkien korkeimpien arvojen riistämistä. Heidän kommunistien jokapäiväinen tehtävä. Toiset koettivat työterrorilla estää isänmaallisten

ten työläisten työntekoa ja rajoittaa työn vapautta, onnistuenkin osittain tässä niin että valkoisten työläisten oli poistuttava maasta muualle työnhakuun. Niinpä olikin lopulta kyseessä se, oliko oikein että maan sisäisissä asioissa oli määrämisvaltaa ryssän palkkaamalla, näitä kaikkien suomalaisten perivihollisia silmittömästi ihailevilla, maan ja kansan todellisia etuja polkevilla kommunisteilla? Tähän kysymykseen vastataan nyt ja tulevaisuudessa jyrkästi ei, sillä Suomi on monien veristen ja raskaiden koettamien vuosien kuluessa tullut elävästi tuntemaan että kaikki mitä sille ryssänmaasta tarjotaan, olkoon se tsaarivallan ja ruhtinaitten loistoa ja komeutta tai kommunisti juutalaisten kurjuutta, nälkää ja hätää on vain tarkoitettu syömään ja hävittämään suomalaisten luonteesta ~~xxxx~~ ja sydäimestä sitä, joka kerran takaa vapauden koko Suomen silvotulle ja sorretulle kansalle ja isänmaalle.

NARVAN LAPUALAISUUDESTA

Itä-Eesti erikoisesti. Narvan kaupunki on saanut osakseen liian kauan kärsiä Venäjä maatushkan perintöä ryssäläisyyttä. Ja se saasta on ollut melkein kaikkialla. Harva on se virasto ja järjestö, jonka o-veja ja seiniä ~~xxxxxxx~~ ei olisi kauniistanut orjien vuosia muistuttava venäjänkielinen kyltti tai ilmoitus, harva oli se mies, joka antoi etusijan sekä kunnioituksen eestinkielelle eikä ryssälle. Tämä tietysti ei voinut tyydyttää aito-eestiläisiä, erittäin nousevaa isänmaallista väkeä nuorta polvea ja niinpä viimeaikana onkin havaittavissa voimakas kansallishengen herääminen ja nousu.

Ensimmäisen taistelun muistoksi punaryssien kanssa käytiin Narvassa tekemään tammipuistoa, Hermannin linnoituksen metsä luovutettiin yleisön käytettäväksi ja sen kulmassa oleva kappeli tsaarinaikainen "tšasooovnja" päätettiin yksinkertaisesti purkaa. Tämän lisäksi se tie, joka vuosisatoja on ollut idän ja lännen välisen taistelujen tienä, Hermanin tänä

ehdotettiin muuttaa Võida nimiseksi-siis Voiton ka-
duksi. Näiden n.s. oman talon asioiden järjestämisesen
johdosta Narvan "aristokraatin" venäläisten keskuudessa
nostettiin kova hätähuuto. Eräs ryssä Poljakoff nimi-
nen saapaskauppias vieläpä kaiken lisäksi kävi kau-
pungin valtuuston kokouksessa peloittelemaan "suuren
naapurin" (Venäjän) läheisyydellä. On vaarallista muka-
pienen Eestin kansan muistella voitoista ja muuttella
oman kaupungin katun nimeä niin lähellä "naapuria". Kap-
pelia ryssät ehdottivat värjätä, joten se muuttuisi
kauniiksi "pamjatnik'aksi" muistoksi. Tämän oli jo ees-
tiläisten omantunnonarvolle liikaa, ja kun kaupungin
viranomaiset edemmäksi juttuja eivät mihinkään joutu-
neet, eräällä aamulla heräsi Narvan kaupunki t e r v a n
h a j u s t a. Kappelin, tuon inhoittavan tsaarinaikai-
sen muiston, oli peittänyt paksu, musta tervakerros.
Tervan uhriksi oli myöskin joutunut Poljakoffin venä-
jänsielinen kyltti. Syntyi tavatonta voivottelua, siu-
nausta ja naurua. Narvan ulkopuoleltakin tuli väkeä
tuli katsomaan ennen kuulumatonta tapahtumaa. Venäläi-
set pahasti hämmästyivät, rupesivat vaatimaan rangais-
tusta tervajille, mutta niitä tähän asti ei ole löy-
tynyt. Urimisessa selveni vain niin paljon, että ter-
vajiä on ollut pari kolme miestä ja että tervaa on
käytetty n. 50 kilon. Muutaman viikon kuluttua kappeli
kumminkin puhdistettiin venäläisen seurakunnan rohoi-
la ja samalla varovaisuus syistä antoivat lupauksen
vapaehtoisesti siirtää kappelin hautausmaalle. Tähän
ryssien lupaukseen tämä asia on nyt pysähtynytkin, mut-
ta koska, niinkuin väitetään, näiden tapahtumien syn-
nyttäjänä on on suomalainen Lapuan liike, on syytä so-
nnoa, että tämä oli vasta ensimmäinen näytös.

RIKKARUOHON KITKEMISTÄ

venäläisyyden poistamista

Niin kutsutulla uskovaisten liikkeellä Länsi-Inke-
rissä aikaisemmin on ollut huomattava ja samalla kii-
tettävä merkitys. Viimeaikana tuo liike kumminkin mei-
lä Eestin Inkerissä oli luisumassa suorittamaan kar-
hun palvelusta, koska vähitellen kävi tyrkyttämään

saarnaista venäläisyyttä. Tätä tietysti ei voitu hy-
väksyä kansallisesti heränneiden nuorison keskuudes-
sa. Oli päivän selvää, että venäläisyydellä ei ole
sijaa Eestin Inkerissä eikä tulevaisuudessakaan voi-
olla. Siksi se täytyi tavalla tai toisella uskovais-
tenkin keskuudesta kitkoa pois. Siihen työhön "Sana-
seppäkin" puolestaan "aivan julkisesti" on yhtynyt ja
niinpä n:o 5- sai sijan kirjoitus: "Syntisen sanoja"
Kirjoituksen johdosta vanhakyläläinen inkeriläinen
saarnamies J. L u i k k a ilmoitti "Sanaseppä" toi-
mittajalle, että hän Luikka oli kylläkin se, joka pi-
ti helluntai kokouksessa Kallivieressä venäjänkieli-
saarnan, mutta sen hän teki muutamien veljien kehoi-
tuksesta ja hänen tarkoituksena ei ole venäläisyyden
levittäminen eikä politikan tekeminen. Hän saarnaaja
Luikka hyvin selvästi käsittää, että venäläisyydellä
tällä Inkerissä ei ole oikeutta olla ja siksi hän-
kin tahtoo nyt perin perin oppia saarnamaan omalla
suomenkielellä ja, jos Jumala suo, matkustaa Suomeen
hengellisille kursseille.

On myönnettävä, että tämä Luikan puhe oli järkevää
ja hyvää, jos se vain niin tapahtuu. Enemmän vain tuo-
laisia miehiä, niin hyvän työntekijöiksi uskovaiset
muodostuvat. Hiukan toisin on menetellyt saarnaaja

A. S U M M A N E N.

A. Summanen on vanhempia saarnamiehiä ja häntä pide-
tään uskovaisten liikkeen johtajana. Hän on kotoisin
Venäjänpuoleisesta Kallankylästä ja nyt rajavuosina
on melkein yhtämittaa asunut Narvassa, jonka takia
useammat tapahtumat Eestin Inkerissä ovat jääneet
Summaselle tuntemattomaksi. Niinpä kansallistunnon
heräämisestä hänellä ei ole saavistustakaan ja venä-
läisyyden turmiota Eestin Inkerissä hän ei käsitä
olleenkaan. "Syntisen sanoja"-artikkelin johdosta A.
Summanen on lähettänyt "Sanaseppälle" selvitykseksi
hyvin pitkän kirjeen, jossa hän ensin tuo esille us-
kovaisten periaatteet, mielenkiintoisesti esittää us-
kovaisten ihanne kuvan ja lopussa koettaa löytää puolus-
tusta "venäläisen hapetuksen" kunnioitukselle ja ve-
näjänsielien käyttämiselle uskovaisten kokouksessa.
"Olemme kirjoittanut Summanen, vain sentähden käyttä-
neet kokouksissa venäjänkieltä, että aina on löytynyt

kuulijoiden joukossa semmoisia, jotka eivät ymmärrä suomenkielestä sanaakaan. Olisi sääli jättää ihmisiä ilman osaa, sillä eihän osa tule, jos ihminen ei ymmärrä sanoja. Joukossamme on vielä sellaisiakin, joita Jumala on pelastanut pimeästä venäläisuskosta (kr. kat.) jotka ennen palvelivat ja kumartelivat käsillä tehtyjä jumalia, mutta nyt rukoilevat elävää Jumalaa polvillaan, kädet ristissä, kasvot korotettuna hengessä Ristiin nautitun puoleen" --- "Periaattemme on koota kaikista kansoista ja kielistä Ristinnaulitun ympärille. "Ja se taivaan kansalaisuus, joka syntyy Jeesuksen veren ja P. Hengen kautta jää pysymään sittenkin, kun kaikki mainen katoa."

Summasen sanoista ennen kaikkea huomaa, että arvoisa saarnaaja on joutunut tietämättömyyden uhriksi. On näet niin, että niissä Eestin Inkerin kylissä, joissa hengellisiä kokouksia pidetään, ei ole yhtäkään "jotka eivät ymmärrä suomenkielestä sanaakaan", ei ainakaan ihmisten keskuudessa. Sitten nuo "venäläisuskoiset" entiset kreikkalais-katolikkalaiset eivät sentään ole venäläisiä, vaan inkereitä. Ja "lopuksi" taivaan kansalaisuutta ei pitäisi totettaa ja tavoitella venäjänkielen kautta ja välityksellä, sitä ei pitäisi tehdä Eestin Inkerissä Eestin kansalaisen passi taskussa tai kourassa.

Meitä inkeriläisiä on liian kauan petetty ja sorrettu, pimitetty ja viekoiteltu. Ei ole sopivaa, että sitä työtä jatkettaisiin vielä nytkin jopa hengellisissä kokouksissakin. Tosi-rehelliset inkeriläiset eivät enää voi olla vaiti, heidän täytyy puolustaa omina etuja- ja oikeuksiaan ja siksi on hyvin ymmärrettävää tuo lyhyt nousevan nuorison vaatimus:

"Pois ryyssä läisyys!"

Tavalla taikka toisella.

Kullalaisten maa-asia on jäänyt päättämättä, kuten lukija tietää, Lallan Matin valituksen johdosta. Keväällä Lallo kumminkin sopi kullalaisten kanssa ja lupasi luopua kaikista käräjäkäynneistä. "Nyt" kertoo agronomi A. Lohi Riiginkohtusta asia onkin palautettavaksi voidaan kullalaisten maa kreposteerata."

KIRKKO NOUSEE....

Matkustaja kuulee Rosonan rannalla, kuinka kirveiden iskuista metsä kajahtelee ja kangas kumahtelee. Mitä ihmeitä tämä merkitsee?... Yhtäkkiä puiden takaa matkustajan eteen avautuu iso rakennus. Siinä miehiä häärii, palkki liittyy palkkiin ja seinät kasvavat. Tuosaa tornikin kohoa taivasta kohti... kas, siitähän tulee Eestin Inkerin kirkko.

"Älkää menkää tämän huoneen ohitse huonoissa ajatuksissa, vaan kääntykää aina, arkenakin, hiljaisella, villittömällä huokauksella Taivaan Isän puoleen", sanoi kirkon perustuskiven siunaustilaisuudessa tarkastaja Matti Pesonen, ja nyt useampi kuukausi myöhemmin tuntuu ikäänkuin tuo rakennus puhuisi samaa. Hiljaisesti sivuutta matkamies rakennuksen.

Ihmelliset ovat Herran työt.

SEURAKUNNAN KOKOUS

Elokuun 3 p:nä pidettiin Narvan suomalaisen seurakunnan yleinen kokous, jossa toimitettiin kirkkoherran vaali ja ratkaistiin muutamia kirkon taloutta koskevia kysymyksiä. Salaisessa äänestyksessä selveni, että kokous yksimielisesti tahtoo kirkkoherrakseen Helge Kalervo Erviö. Keskustelusta päättäen pastori Erviö on saanut osakseen seurakuntalaistensa puolesta äärettömästi suuren arvossapidon ja kunnioituksen. Niinpä päätettiin pikku pappila luovuttaa kirkkoherran asunnoksi osittain siitä syystä, että nykyisen asunnon ympärillä asuu liian paljon ryssiä. Ei tahdota siis kirkkoherraa jättää pirujen luolaan. Kanttori Hyrrille päätettiin asunnoksi luovuttaa pikku pappilan vieressä oleva nykyinen kauppatalo, joten tästä lähtien kirkkoherra ja lukkari tulevat asumaan melkein yhdessä.

NUORTEN JUHLA.

Elokuussa uskovaiset viettivät Kullalla nuorten juhlaa. Ohjelmassa oli runsasti soittoa ja laulua sekä nuorten poikien saarnoja. Kuulijoiden kertomuksen mukaan laulu sekä soitto oli erikoisen kauniita. Nuorista saarnajista mainittakoon J. U. N. O. R. e. i. j. o. Juhla oli puhtashenkinen ja jätti hyvän vaikutuksen.

KESÄN VARRELTA.

VANHASSAKYLÄSSÄ juhannuksen jälkeen nuorison kesäkuudessa syntyi tiima tappelu. Vihan alaiseksi joutui eräs nuori poika, jota toiset pitävät kommunisti-kätyriksi. Tappelussa käytettiin etupäässä puukkoja, vaikka kyllä ne seipätkin säilyttivät vielä tällä kertaa oman tunnetun kunniasijansa. Seipän iskuja saivatkin useammat, puukoilla taas tuli pahasti "torkituksi" Tammi-niminen poika. Hän sai lähes kymmenen haavaa. "Epänoimaalista" tappelussa oli kuitenkin se, että siihen sekaantui eräs Räkälän "naisennies".

KUNNANTALOLLA uusi kuntien tarkastaja K a h k r a toimitti tarkastusta ja tuli siihen lopputulokseen, että kunnan raha-asiat ovat epäkunnossa. Erittäin väärin on menetelty valtiolle kuuluvien rahojen kanssa.

"ÖKONOMIA"nimisen Kallivieren puodin myöjä Paul O r a v a on tehnyt ennen kuulamatonta: lupasi naiselleen särkeä puruksi pääkukkulan, myöhemmin antoi itse lisää, hyppäsi maantien ojaan ja kävi huutamaan "karaul Sitten ilmoitti poliisille, että hänet muka on ryövitetty, on varastettu 380 kruunua puodin rahaa; yhdeksi ryöväreiksi Paul nimitti erään kallivierelaisen talonpojan, joka väliaikaisesti vangittiin. Muutaman päivän kuluttua P. kuitenkin tunnusti totuuden, syytön talonpoika pääsi vankilasta ja puodissa tarkastajat huomaisivat, että kassassa puuttuu 109600senttiä.

EI OLLUT RAHAA Haniken talopejalla M. SIRKKUSELLA ja koko talous jäi vakuuttamatta tulionnettomuudesta vastaan. "Iilejyryt" (ukkoset) tulivatkin ja tulipalo tuhosi koko talon. Vahinko n. 50000kr. M. Sirkkunen yksin raajaan "Saarijärven Paavoista" ei jäänyt "käet ristissä voivottelemassa", vaan nyt jo rakennuttaa uutta talon.

ROSONAN joon kautta on mennyt Loukansaun tehtaalle tämän kesän kuluttua 220.000 tukkia.

PASTORI H. K. E r v i ö oli veljeskansan liiviläisten luona lähes kolme viikkoa. Tästä mielenkiintoisesta matkasta hän kertoo seuraavassa numerossa.

vatmeitä sille ponnistusten, vaivankäyden ja kieltäytymysten tielle, jonka päässä vapaa onnellisen suomalaisen heimon viljelemä isänmaa. Suur-Suomi meille hämmöittää.

Yksin me emme jaksa tätä tietä käydä. Mutta me tiedämme, että tällä tiellä meitä johtaa ja tukee vanhurskas ja oikeamielinen Jumala, joka meitä rokoittaa ja kurittaa. Siksi meidän täytyy käyttää ne lahjat ja ne mahdollisuudet, jotka hän on meille antanut pysyäksemme tällä tiellä.

Vääryys ja valhe eivät voi hallita iankaikkisesti. Siksi meillä on vahva toivo tulevaisuudesta. Olkoon me välikappaleita siinä taistelussa, joka on tarpeen niiden karkoittamiseksi näiltä seuduilta ja koko suomalaisen heimon ympäriltä.

VATJALAINEN P. D. T s v e t k o f f lopetti elämänsä ampumalla kuulaa ohimoonsa. Hän oli päättänyt Tarton yliopiston, valmisti vatjalais-eestiläisen sanakirjan, toimi opettajana Joenpöydällä, Väikylässä sekä sisä-Eestissä, Inkerin vapustaistelussa otti osaa komppanin päällikkönä, mutta onnettomuudeksi oli, kuten hän itse väitti, "venäläisen sivistyksen juuret tukentuneet liian syvälle", ja niin tuli suomalainen sitkeys ikäänkuin syrjäytetyksi. Muutama päivä ennen kuolemaa T. sanoi: "minusta on tullut ei se eikä tämä

PAAVO PEKKONEN Kallivierestä Eestin valistusjärjestöjen stipendiaattina on matkustanut Tarttoon opiskелеmaan sikäläisessä seminaarissa.

Yrittelijät veljekset VOIPÄÄ jakavat tästä lähtien postia myös Peetrin kunnassa. Yhden-Aleksanterin-tuo veljesparvi aikoo lähettää ensitalveksi opiskelamaan suomalaiseen kansanopistoon. Tämän nuorten veljesten toiminta jayksimielisyys on näin rikkinaisenä aikana suorastaan ihailtavaa ja meille kaikille esimerkiksi kelpavaa.

Tänä kesänä Kullalla on toiminut "Nuoret kivekkäät" Sjärjestö. Siihen on kuulunut toistaiseksi vain nuoria poikia, joiden päämääränä on ollut kasvaa kivekkäiksi, toimia Inkerin hyväksi.

KOTI LAUVAA Juhannuksen jälkeen Eestin Inkerissa on on käynyt useampia retkeilijöitä. Erikoisesti on pis- täytynyt silmään Länsi-Inkerin pakolaisten vierailut. Heitä on ollut lähetyssaarnaaja Aleksanteri Kosonen, vaimonsa ja poikansa kanssa, Johannes Karhu myöskin vaimonsa kanssa ja Matti Heimo. Viimeksimainittu kers- toi: "Yli siintävän metsän näin kirkon katon takana myös oman kodin katon..." kyynaleet pusertuivat mie- hen poskille, rajan asukas ymmärsi pakolaisen tuskan. Hampaat taisivat kiristyä yhteen; he eivät enää puhu- neet sanaakaan, puristivat veljellisesti toinen toi- sen kättä ja leimuavat katseet ikäänkuin olisivat vannoneet: kerran, vielä kerran koti on oleva vapaa, vapaa oma Inkerimme ryssän isännöimisestä.

OPETTAJA Antti SEPPÄNEN, jonka kirjoitukset ovat eh- tineet löytää suuren ihailija joukon, on pyytänyt "SA- naseppää" sanomaan täkäläisille aateveljille sydämel- lisimmät terveisensä. Ensi numeroissa alkaa ilmestyä Seppäsen sarjakirjoitus: "Inkeriläiset kodit kauniik- si ja elinvoimaisiksi!" Eestiläisessä sanomalehteis- sä tänä kesänä on ollut useampia A. Seppäsen kirjoj- tuksia.

NARVAN SUOMALAIS-RUOTSALAINEN KIRKKO viettää syys- kuun 14 p:nä 125-vuotis muistojuhlaa.

Syyskuun 21 p:nä pidetään Kullalla Inkeri-Seuran ja Naisosaston kokoukset. Kokouksessa tullaan käsittele- mään m.m. kysymystä: onko maamiesosaston perus- taminen tarpeellista? Siksi pyydetään niitäkin, jotka eivät ole Inkeri-Seuran jäseniä ottamaan osaa mainit- tuun kokoukseen.

TARU INKERILÄISESTÄ OPETTAJA LAAVOSTA. (Jatkoa)

Tuo mahtava Inkerin ja Eestin laulu oli kuin tulta laavon jo mauteenkin polttavaan sydämeen ja hän niin- kuin mielipuoli alkoi huutaa: "Boče tsarja hrani..." Mutta yhtäkkiä pälkähti päähänsä, miten sinä "tsarja hrani" laulat, kun koko tsaarikin on poissa, ei se kel- paa, ja hauraileva Laavo kääntää laulun lehteä ja rin- nasta tulee vielä voimakkaammin: "Vstavai, podimaissja rabotši narod." Laavo on hyvä laulumies ja voi laulaa vaikka mustalaista laulua, kunhan vain se ei ole suo- mea. Vihdoin Laavo parka kumminkin vaipuu uneen. Nuku, "Pylä Laavola varjeloon sinua."

Est. A-5970

Sanaseppä

N: 9

Eestin inkeriläistä

toimittaja

1930

1000 vuotta

Noin tuhat vuotta taaksepäin oli kansa, jota nimitetään "suomalais-ugriaineksi", ja sen kotipaikkana oli Itä (Baltin) meren ja Siperian vä- linen maa-ala. Pohjoisessa sen maa rajoitti Jääme- ri ja etelässä sen raja kulki Kaspian lahdesta nykyi- sen Moskovan kautta Volgan Samaran suutalle.

46949124

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

Me Eestin inkeriläiset voimme tästä suomalais-ugrilais-
ten menneisyydestä lukea kuulla ja toisille kertoa suu-
rellä ylpeydellä, sillä tämän mahtavan kansan muodostiva
n e i d ä n, esi-isämme, tämä kansa oli m. e i, d ä n kansaa.

Tuhat vuotta on pitkä aika. Siinä ajassa on ehtinyt ta-
lahtua siksi suuria muutoksia, että nyt Pohjolan kartta on
sivun toisenlainen. Esi-isiemme suurudesta on vain pieni os-
alekka ja syynä tähän ennen kaikkea on e r i m i e l i s -
y y s. Esi-isillä yksimielisyys on puuttunut, he alkoivat
lajaantua sekä eroittautua toinen toisistaan ja niin yhdes-
tä kansasta alkoi muodostua useampia eri heimoja. Näiden
heimojen erimielisyys ajan kuluttua kasvoi siksi suureksi
että unohdettiin yhteinen asia ja yhteinen päämäärä. Syttyi
vähän heimojen välillä veriset tappelut ja sodat. Vieläpä
muutamat tekeytyivät vihollisen liittolaisiksi ja niinpä
tän taistelussa v. 1240 rusj-it-ryssät saivat voiton juuri
sen johdosta, että suomalaiset heimot (inkerit ja karjal-
set) heitä auttoivat.

Vihollinen tästä kaikesta luonnollisesti vain hyötyi
suuri osa suomalais-ugrilaisen maasta on muuttunut venäläi-
sen maaksi ja sen heimot joutuivat häjötetuiksi ja eroit-
etuiksi. Tsaremissit, mordvalaiset ja votjakit jäivät Volga-
varsille, heistä pohjoiseen syrjäänit, vogulit ja ostjakit,
karilaiset löysivät kotipaikkansa etelässä Tönnän joen
sillä, mutta itämeren suomalaiset - Suomen lännen ranniko-
le ja siitä pohjoiseen.

Itämeren suomalaisten asuma-alue on kylläkin yhtenäis-
tuttä keinotekoiset rajat sitä pirstovat ja eroittavat. Nä-
itä siltä, että Suomi ei tunne Eestiä, Inkeri on muuttunut
sille vieraksi ja Karjala on joutunut unohdukseen. Mutta
ajat muuttuvat, veli löytää veljensä, tieto yhteenkuuluvai-
tudesta leviää yli itämeren suomalaisten isänmaan, heimo-
ja jo vietetään Eestissä, Suomessa ja Inkerissä. Kohta sil-
lon yhtyy myös Karjala.

Kauan crossa ollut kansa nousee yhteisen isänmaan puolel-
raajat kirottu, häpeälliset katkeavat, orjauton ystävien
rin ja Karjalan mailta häviää ja itämeren Suomen lännen
laatokan rannoille kohoa hulmuamaan yhteisen isänmaan Su-
omen lippu.

"Missä on kieliraja idässä, sinne on myös valtakunnan
ja kielittyy." Ennen suurin suomalainen mies J. V. Snellman.

LIIVILÄISIÄ TERVEHTIMÄSSÄ. (Kirjoittanut pastori Erviö)

Liiviläiset, pieni, noin 1.400 henkinen suuren
heimomme sirpale, asuvat Kuurinmaan rannikolla Kol-
kan (Domesnes) niemessä kummallakin puolen. Kahdessa -
toista kalastajakylässä he siellä taistelevat vai-
keasta olemassaolon taistelusta. Se on kädelläänkin ta-
valla vaikeasta ja raskaasta kalastajan ammatti, joka
heillä on melkein yksinomaisena elinkeinona, ei
ole helppoa eikä varsinkaan, kun apunouvotkin ovat
puuttollisia. Ei ole minkäänlaisia sotamia, kalastus
valkamia, ja niinpä esimerkiksi tuulen ollessa vä-
hänkin voimakkaamman, ei päästä matalalta rannalta
merelle. Ja toisessa suhteessa jälleen on uhkaava-
na vaarana lättiläistyminen, jota on jo runsaasti
tapahtunutkin. Nuoriso näyttää suureksi osaksi u-
nohtaneen äidinkieltänsä, rantakielen, kuten he sitä
itse nimittävät. Mutta viime vuosina on tässä tapah-
tunut ilahduttava käänne. Rakkaus omaan kantaan ja
omaan kieleen on alkanut herätä, ja kun se saa yhä
useammassa sydämessä tulonsa sytyttää, on varmaa,
että pieni Liivin kansa, vaikka onkin joutunut vie-
raan kansan saartamaksi erilleen veljistään, ei ole
kuoleva.

Olin siellä Herättäjä-yhdistyksen lähettämänä
Sen tarkoituksena on pitää huolta hoistakin hongol-
lisessa suhteessa. Kirkolliset olot ovatkin varsin
valitettavalla kannella. Ei ole omaa pappia, vaikka
liiviläisalueella on kolmekin kirkko. Kerran kuus-
sa käydään jumalanpalveluksia pitämässä, lätinkie-
lellä. Liivinkielellä niitä ei toistaiseksi voida
pitää, sillä ei ole heillä omakielistä raamattua. Ma-
Mattoonksen evankeliumia lukuunottamatta, samoin kii-
ei virsikirjakaan. Pian ehkä tässä kohden saadan
parannus aikoon, sillä Herättäjä-yhdistys aikoo kää-
nnättä ainakin Uuden Testamentin liiviksi.

-Kaikkialla siellä liikkuessani sain ystävälli-
syyttä osakseni. Iltoitsivat siitä, että Suomen kris-
tikansakin heitä muistoi ja tukei. Ja he odottivat
hartuasti sitä aikaa, jolloin saisivat omalla kie-
lellään Jumalan sanan lukea ja sitä puhuttavan kuul-
lla.

HELSINGIN MATKALTA

Meillä oli tilaisuus tehdä matka Helsinkiin ja olla siellä viikonpäivät Naisylioppilaiden- ja Akateemisen Karjala-Seurojen vieraina. Tästä matkasta, Helsingin-suurkaupungin komeuksista, eduskunnan uudesta talosta, yliopistosta, seurasaaresta, kansallismuseosta, lukuisista muistopatsaista, jopa itse Kosolastakin, olisi hyvin paljon kerrottavaa, mutta kun "Sanaseppä" on siihen liian pieni lehti, rajoitumme seuraavalla:

Me näimme pohjoispuolella Suomen lahtea kansan, jonka pojissa ja tyttärissä vielä ~~xx~~ säilyy ja elää aattawn tuli ja voima. Me näimme nuoren poika joukon, joka lähestyi Jumalaa ja rukoili, mutta ei itsensä puolesta, ei oman personansa menestymisestä, ei edes oman henkensä pelastumisesta, ei, vaan tuo joukko rukoili koko suuren Suomen suvun puolesta. Me näimme vankan pelottoman nuorison, joka on lupautunut luomaan Suomen veljesheimojen yhtisen Isänmaan vaapaaksi ja onnelliseksi.

Inkeriämme he pitävät eroittamattomana yhteisön kodin rakennuksen osana ja meitä inkeriläisiä saman isän lapsina. Veljiä, sisareita ollaan! Onnellisemmassa asemassa olevan veljen apua antava käsi kuuluu heikommalle, ja, jos meillä inkeriläisillä on korkeana päämääränä ja pyhänä velvollisuutena Inkerin vapauttaminen idän slaavilaisesta orjuudesta, on heilläkin-toisella puolella lahtea olevilla- tämä pyrkimyksemme ja päämäärämme sydämen asia.

Lämmin sydämellinen tervehdys Sulle Inkerin taisteleva kansa tuolta puolen Suomen lahtea! Sinä et ole yksin. Suuri sukusi ja Jumala tukee Sinua.

L. ja L. Reijo.

RAJANTAKAISESTA INKERISTÄ

Orjuuden synkkä yö yhä enemmän ja enemmän peittää rajantakaista Inkeriämme. Elämä päivä päivältä muuttuu aina vain kurjemmaksi. Vanha maaorjuus on jo tullut takaisin vielä raskaampana ja painavampana,

sodanaikainen nälkä ja puute on vielä suurempi ja tuntuvasi. Ennen orjalla oli perhe, hän sai vapaasti uskoa Jumalaa ja hyödyttää sitä, minkä oli omissaan mistanut tai itselleen saanut. Nyt on toisin. Rajantakainen Inkerin kansa elää märttyyri-koettelemuksien päiviä. Sen parhaimmat pojat ovat vankiloissa, Solovetskiissa, Keski-Venäjällä tai Siperiassa. Luulisi, että tuo pieni Suomen suuren suvun sirpale, irti loikattuna emä-maasta, on kuolemaan kynnyksellä, mutta niin toki ei ole. Jumalan-tuon ihmisten ja kansojen isän-tahto on toinen. Hän - Kaikkivaltias - on antanut Inkerin kansalle niin ihmeellisen voiman ja sitkeyden, että se on jo kestännyt monet myrskyt ja vihurit, kestää vieläkin. Ja vaikka yhdet eivät saavuta päämäärää, nääntyvät, kaatuvat tai joutuvat kauas vieraille maille, nousee kansan syvistä riveistä uusia ja uusia voimia; orjuudessa oleva kansa ei olekaan orjajoukkoa, se on säilyttänyt uskon Jumalaa ja parempaan tulevaisuuteen, se ei odota kuolemaa, vaan sankarillisesti taistelee vääryyttä vastaan. Vapaa ja uljas on inkeriläinen mies.

RAJAKYLISTÄ: Kuin rajakylissä niin myös koko Inkerissä suurta tyytymättömyyttä ja rauhettomuutta synnyttävät kaikenlaiset pakkotyöt. Niinpä talonpojat saavat hakata metsää, tehdä maan- ja rautatietä Kattilasta Laukaansuuhun, nostaa tukkeja (palkkia) joesta ja joen pohjasta, valmistaa Laukaansuun satamaa, faneeritehdasta ja n.e. Ja mitä he saavat palkaksi? No sen, että heiltä otetaan pois: Vilja, peruna, eläimet, heinä jopa lasin sirpaleetkin. Mutta totuuden nimessä, heille myös annetaan: yli kahden kuun puoli kiloa sokeria, yksi naula lampun öljyä, joskus siemenvoitakin ja tietysti tyrnää hyvin runsalla kädellä.

PÄRSPÄÄSTÄ punasotilaiden pakoittamina vietiin 30 miestä Laukaansuun sahatöihin. Kahden päivän kulluttua työssä kuitenkin ei ollut yhtäkään pärspeiläistä.

LAUKAANJOELLA ja sen varsilla on vedessä metsää 100.000 kuutio metriä. Ympäristö kylissä komea. Itti kaikki "trudosposebnot" se on, työhön heijastuu.

maan vedestä puita. Muutaman päivän laukalaiset olivat ~~jatkaneet~~ kylläkin työssä, mutta sitten hajaantui-
vat kuin akanat tuulella. Nyt on annettu uusi ankara
käsky mennä töihin, mutta huolimaatta siitä useampi
kylä on kieltäytynyt sitä tottelemasta.

JAAAMAN raioonin koperatiivien saamatta jäänyt jä-
senmaksu nousi viime kuukausina 23.000 ruplaan.

SAMAN raioonin piti suunnitelman mukaan koota sie-
niä 600 tynnyriä. Tynnyreihin kumminkin joutui vain 32.

KUUKUSIIN, Jamaan, Koshkinaan ja Veimariin päätettiin
perustaa pauladot ja sitä varten "myönnettiin" metsää
18.900 kubometraa. Talonpoikien olisi pitänyt tämä
metsä hakata, mutta he viivytelivät niin, että kool-
la ei ole yhtäkään halkoa.

KURKULASSA joku aika taksepäin perustettiin pio-
neeri osasto ja se toimi niin kauan kuin sen perus-
tajan opettaja Lavrii toimi. Toveri Lavridin jälkeen
valittiin johtajaksi toiv. Bogdanova, joka kumminkin ei
tietänyt edes pioneeriosaston kokoonpanosta. Ei muuta
kun valittiin Seppänen Johannes Matin poika, joka
oli siitä mieltä, että pioneerijohtajan pitää ennen ~~xx~~
kaikkien juopotella. Nyt valittiin toivoin Leeninen ko-
munistisen nuorisoliiton jäsen opettajatar Sofia Hen-
nonen, mutta - ei hänen toiv. tytöistä, sillä Kurkulan pio-
neerit eivät tahdo kommunistisesta epistä kuullakaan.

TIISUUSKA joku aika taksepäin tehtiin tšasovnasta
(kappelisto) klubi. Tämä oli kyläläisille vastenmie-
listä ja kun lokakuun alussa järjestettiin klubissa
illama näytelmään, jonka nimessä "huligaaneja" us-
konnollisista syistä hupailtiin, lauluilla, nyrkeillä,
jopa tiilikivien avulla keskeytti koko hulinan. Uuti-
nen on sitä kunnallisempi, että "kapinun" johdossa oli
vain naishenkilöt, joista mainittakoon: Vasilen Mari,
Larin Klavdo, Fyodorin Zina, Ivanen Helena ja Tonja.

KATTILASSA puuseuran klubi on joutunut kyläläisten
vihan olaiseksi, jonka johdosta ovat ja ikkunat särö-
ttiin, kyltit ja pöytätit ei tervattu, vaan revittiin
alas. Kun lokakuun alussa esitettiin klubissa eläviä
kuvia, katselijat potkeilla pitivät sotaa kenenä pala-
silla.

KOSEMINASSA toimi kansakoulu, jossa oppilaita 70.
Jo nyt syksyllä työmäärinä päivinä kouluun tulee vain
35-40 oppilasta. Toisilla ei ole vaatteita ja jalkia-

neitä. Koululle annettiin vain 5 paria saappaita ja
nekin ovat niin pieniä, että "kelpaavat komissaroil-
le nenän tupeks". Puutteen poistamiseksi koottiin
kylässä rahaa 30 ruplaa, mutta pian huomattiin, että
rahalla ei mitään saa - puodit tyhjä.

KOTKOSSA myöskin jo nyt joka kahdeksas oppilas ei
saa tulla kouluun - ei ole vaatteita.

Mannakasta opettaja Nikkari ilmoittaa saman.

KANSAKOULUJEN OPETTAJAT itse ovat vielä huonom-
massa pulassa, koska syyskuussa he saivat "olla rau-
hassa" 600 grammalla sokeria 20 klg. leivällä. Siis
ei edes siemenvoita. Opettajien täytyi tarkasti ~~xx~~
muistaa, että metsässä on marjoja.

TERVAHYÖKKÄYS

Viime numerossa kerroimme ryssäläisen kappelin
tervaamisesta Narvassa. Kuten tiedetään kappeli tu-
li puhdistetuksi ja tervajat otsittaviksi kuin ri-
kolliset ainakin. Ryssillä oli siis syytä iloita ja
ylpeillä. Mutta jo syyskuun 12 p:nä Väikylässä kun-
nan-kaupan ja rahvaantalon ryssänkieliset kyltit
tulivat tervatuksi. Tapaus herätti sitä enemmän huo-
miota ja ajatusten vaihtoa, että tervauspaikalta
löydettiin tervauksen hattu ja nenäliina ja, että k
kullalainen Yrjö Harakka tuli pidätetyksi. Tällä ~~xx~~
tervauksella oli hyvä tulos: kunnanvaltuusto päätti
kirjoittaa kyltit eestinkielisinä ja Kallivieron
osuuskauppa poisti ilkeän ryssänkielisen jo läpiam-
mutun kyltin. Tämän kaiken johdosta ryssähäinen
Narvassa ilmestynvä lottiajoi suustaan sopimatonta
kuin ryssä ainakin, kunnes lokakuun 29 p:nä tervat-
tiin sen oma kyltit.

Tällainen säännöllisyys tervauksessa todistaa,
että tässä on tekemistä ~~xx~~ ei rikollisten ainesten
~~xxxxxx~~, vaan ryssäläisyyttä vihaavien kansallismie-
listen henkilöiden kanssa.

KIRKKO JA VAHVAT HERMOT. Kuten tunnettua, Eestin In-
kerin kirkon rakennustyö on toistaiseksi keskey-
tetty. Ei ole varoja ja velat suuret. Alituisesti ~~xx~~
hääräilevä

hääräilevä, innostunut lukkari tahtoisi kumminkin jatkaa työtä ja kutsuu seurakunnan neuvoston koolle. Kokouksessa rauhallisesti sanotaan: "Ei ole enää mitään hätää, kirkko on jo vesikaton alla ja näin se voi seisoa vaikka viisi vuotta." Tämän kuultua kirkkohera oli lausunut: "Ovatpa teillä inkeriläisillä vasta hermot!"

Suomen inkeriläispakolaisilta on saapunut 1000 Suomen markkaa Bestin Inkerin kirkon hyväksi.

Kirkkoherra H.K. ERVIÖ toimii tänä vuonna Narvassa Rahvaylikoolin suomenkielen opettajana. Joku aika taaksepäin hän piti huomiota herättäneen puheen Lapuan liikkeestä.

Nuori eestiläinen kirjailija JUHAN JAIK on kirjoittanut romanin Inkerinmaan kyläelämästä ja heimorien toista. Kirjailija on v. 1926 ollut kaivamassa Sannikon ojaa ja lieenee tutustunut etupäässä Kallivieren elämään. Teos ilmestyy jouluksi.

Kansakoulu ovat alkaneet toimintansa. Kullankoulu on jäänyt viimeistä vuotta Kullalle. Opettajiston riiveistä on poistettu Paavo S e n k i n. Kallivieressä kaikissa luokissa on ensimmäistä vuotta opetuskielensä suomi.

"Nuoret kivekkäät" ovat saaneet lahjaksi kiekon potku- ja pesäpallon.

"Nuoret kivekkäät" viettivät lokakuun 19 päivää heimo- ja inkeriläisen kansanrunoilijan Jaakko RAIKKOSEN 100-vuotis muistopäivänä.

Meidän runolaulajamme kunnioitusta ja mainetta on saanut Mikko PUKONEN täytti syyskuussa 90 vuotta. Hän on siis syntynyt v. 1840.

Bestin Kallivieren koulun johtaja J. KUUTTANEN on "jäänyt sangyn omaksi" jalcojensa halvauksen takia.

Sairaana on ollut johtaja Antti SEPPÄNENkin, jonka takia hänen kirjoituksensa tähän numeroon ei joutunut. Nyt Seppänen on täysin terve ja lähettää meille kaikille reippaat terveiset.

Aleksander VOIPÄÄ, Elma HAUUKA ja Maria ROSAUS ovat lähteneet Paimion, Jamilahden sekä Jaakkiman kansanopistoihin.

Saarnaja A. SUMMASSEN KIRJELMÄ jää numero 10-een.

"SANASEPPÄ" Julkaisu: Inkeri-Seura. Toimitus Kullalla, Kallivere. Narva-Jõesuu. Besti.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

BESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA.

Julkaisija: Inkeri-Seura. Vastaava toimittaja L. Reijo.

Toimituksen osoite: (Narva-Jõesuu) Kallivere postiag

N° 10

XI. 1930

INKERILÄISET KODIT

kauniiksi ja elinvoimaisiksi !!!

Antti Seppänen.

Inkerin kansa on pieni ja vähälukuinen. Se on samalla köyhää ja sen sivistystaso ei ole kovinkaan korkealla. Eläessään vielä köyhemmän ja pimeämmän suuren venäjän kansan rinnalla ja valtiovallan alla Inkerin pieni kansa luonnollisista syistä ei voinutkaan vauristua ja kehittyä sillä vauhdilla kun olisi ollut suotavaa. Täytyy ihmetellä, että Inkerin kansa niinkin pitkälle pääsi elämänsä raskaalla ja orjantappuraisella taipaleella, sillä mitä muuta on ollut Inkerin pikkuisen kansan kohtalo kuin orjan katkeraa elämää... synkää syksyä... sorron pimeätä yötä... Valon ja vapauden aurinko ei ole paistanut Inkerin yli, ei ole Taivaan Luoja hellinnyt Inkerin kansaa, ja helvetilliset punaisen orjuuden ja pimeyden kahleet raskaampana, painavampana kuin koskaan ennensitovat Itkevän Inkerin.

Mutta sittenkin Inkerin kansa-oma rakas kansamme vielä elää ja se elää niin kauan, kunnes sillä syksy kii suomalaisten sydämin rinnassa, kunnes virtaa suomalainen veri suonissa. Esi-isiltämme peritty suomalainen tarmo ja sitkeys, jo äidinmaidossa istutettu suomalainen henki-kas, ne ovat kannustaneet kansamme eteenpäin ja ylöspäin halki taistojen, halki köyhyyden ja kurjuuden, halki yön ja sorron, halki silloin silloin yllä-

46949124

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

voiman ja jarrutusten.

Inkerin koti vielä seisoo ja se täytyy seison niin täällä kuin siellä puolen kirjavan rajaviivan. Punaiset vihurituulet ovat kyllä sääliä ja armotta repineet kotejamme rajan toisella puolella, mutta vakaa uskomme on suomalaisen henki kestää nämäkin kovat koettelemukset ja Luoja ei hylkää sitä kansaa, joka Häneen luottaa, Häneltä apua toivoo ja rukoo. Luoja ei jätä Inkerinkään koteja oman onnensa nojaan.

Täällä Eestin Inkerissä, jossa on rauha ja vpaus, jossa vapaasti kansakouluissa jaetaan tiedon kultajyviä lasten ja nuorten mieliin ja sydämiin, jossa rikkaat kirjastot kirjoineen mielihyvällä tulevat jokaisen inkeriläisen kotiin vieraksi, kun vain niin halutaan, juuri täällä pikkuisessa vapaassa Inkerissä kajahtaa ajan ankara ja mahtava käsky: i n k e r i l ä i s e t k o d i t k a u n i i k s i j a e l i n v o i m a i s i k s i !

Mikä velvoittava käsky. Kunhan me sen suuruutta ymmärtäisimme.

(Jatketaan)

YHTEISTYÖ - TALONPOJAN AUTTAJA.

Ennen rajaa talonpojat meillä kiinnittivät enemmän huomiota ajo-kauppa asioihin kuin maanviljelykseen. Se onkin hyvin ymmärrettävää, sillä olihan paturi-Baikovi Iittovan vallan kapinan aikana ryöstänyt talonpojilta maat ja metsät, talonpojat saivat tulla toimeen pienillä sarakkeuksilla (venäläisen mir-järjestelmän mukaisesti) joilla kuitenkin ei voinut elättää suurempia perheitä ja niin oli pakko tarttua muihin hommiin. Inkeriläisiä talonpoikia silloin näkikin "Rannan" ja "Saa-ren" mereltä, Koivistolla ja Viipurin markkinoilla, Narvassa ja Tarton ympäristössä, tehtaissa ja Laukaan latvoilla, Muurmannissa ja kaukaisessa Siperiassa. Mutta raja teki terävän leikkauksen. Kaikki entiset hommat täytyi lopettaa. Kullalaisille sitä paitsi raja viilsi tuon sen naivan, joka vielä nytkin kirvelee-heillä näin josta toiselle puolelle rajaa paljon peltomaata ja on n r u i s k y l y ö.

Kaikki yritykset ansiotöissä, kauppahommissa eivät ole tuottaneet hyviä tuloksia. Talonpoikien on ollut pakko tarttua maanviljelykseen. Mutta venäjän monenlaisen ruplat pettivät ja talonpojat jäivät ilman rahaa. Tuli vielä katovuosisa ja sen kaiken seurauksena talonpojan täytyi avata "banakan ukset" saadaksensa rahaa. Näin suuri korkoinen-prosenttinen laina joutui uudeksi taakaksi ja kiusaksi.

Sitkeyttä, kovaa sisua tosiaankin on tarvittu, kun tämän kaiken jälkeen on oltu niin reippaita ja toiverikkaita. Nyt jokainen jo käsittää, että talon täytyy elättää koko perhe, ettei sen jäsenten tarvitsisi etsiä työtä ulkopuolelta kotia ja siksi jokaisen päivän tunnuslauseena on:

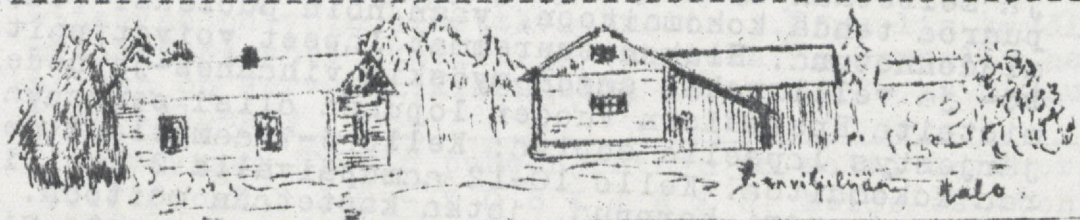
OMA TALOUS HYÖTYÄ TUOTTAVAKSI!

Tämä päämäärä onkin saavutettavissa, jos talonpojat ottavat itselleen auttajaksi y h t e i s t - y t y ö n.

---o---

Marraskuun 16P:nä Kullalla pidettiin maanviljelijöiden kokous, jossa perustettiin Inkeri-Seuran maamiesosasto eli lyhyesti nimittäen ISMO. Ismon esimieheksi valittiin maanviljelijä Simo L u l l a, kirjuriksi maanviljelijä Leanteri R e i j o. Jotta Ismon työ muodostuisi hedelmälliseksi, suhtetulla äänestyksellä valittiin nuori poika Jussi H u s s u lähdettäväksi opiskelemaan Vehman maamieskouluun. J. Hussu lupautui "vuoden kuluttua tulla takaisin tänne köyhän Inkeriin ja ryhtyä aulisti avustamaan paikkakuntalaisia neuvolla, hyvällä esimerkillä ja ahkeralla toiminnalla Ismon johtokunnassa".

Näin siis alkuun on päästy - Luoja suokoon hyvää jatkoa.

Maailmassa on vain kaksi todella tärkeää asiaa - työ ja usko.

-3-

Henry Ford.

NAISTEN OSASTO

Vanha mummo
kertoo PIKKULAPSEN RUOKKIMISES-

(Alussa mummo pyytää huomautta-
etä hän vaikka onkin vanha, niin ker-
too uudenaikaisesti, koska on luku-
"Kotilieden lääkärikirjaa".

Imeväisen lapsen luonnollinen ravinto on
äidin maito. Täysiaikaisena syntynyt lapsi tulee tavall-
lisesti toimeen viidellä aterialla. Sopivat ajat, kello
6 aamulla, kello 10 ja 12 päivällä sekä 6 ja 10 illalla.
Yöllä ei terve pikkulapsi tervitse mitään ravintoa. Se-
ruuansulatuselimet saavat silloin levätä ja äitikin sa-
rauhassa nukkua yönsä. Ateriatunteja voidaan kylläkin
äidin olosuhteitten mukaan muuttaa, mutta pääasia on sää-
nöllisyys. Tavallisin virhe lapsen ruokkimisessa on li-
allinen runsaus. Tulee muistaa, ettei lapsi yhdellä ke-
taa voi imeä enempää kuin noin 2 desilitraa (2 viides-
osa litraa) maitoa. Tämä määrä 5 kertaa vuorokaudessa
riittää 6-7 kuukauden ikään asti takaamaan lapsen sää-
nöllisen painolisäyksen ja muun kehityksen.

Mutta tähän tultua alkaa lapsi tulla kalpeak-
si jos sitä yhä ruokitaan yksinomaan maidolla. Imettämistä
kyllä jatketaan 9 kuukauden asti, mutta lapsen tulee
saada muutakin ravintoa. Sopivin lisäravinto ensialuksi
on mannaryyni (suurimo) puuro, joka keitetään maitoon
kutakin maitodesilitraa kohti pannan ~~viides~~ vajaa ruo-
kalusikallinen manna ryynejä ja teelusikallinen sokeri.
Seokseen lisätään hiukan suolaa ja pieni kokkare voit-
ta ja keitetään 20 minutin ajan. Nuoremmalle imeväiselle
puuroa tehdä kokomaitoon, vaan noin puoleksi vedellä
miedonnetuna. Hiukan suuremmat lapset voivat paitsi pu-
ro- ja velliruokia saada myöskin vihannes- ja hedelmä-
misteita. Ensimmäisen vuoden lopussa olisi seuraava ruo-
järjestys lapselle sopiva: Kello 6-7 aamulla 2 desili-
traa kokomaitoa. Kello 10-12 aamupäivällä 2 desilitraa
maitoa ja pari korppua, jotka kastetaan maitoon. Kello
1-3 iltapäivällä perunapuuroa tai jotain muuta vihann-
ruokaa, johon pannaan 1 teelusikallinen 1 ihoa tai muu-

keltainen. Juotavaksi marjamehua. Ateria kaurapuuroa n
200 grammaa (puoli nauttaa). KELLO 4-6 iltapäivällä 2
desilitraa maitoa tai velliä. Kello 7-8 illalla 200
grammaa maitoa tai lihaliemeen keitettua puuroa.

Jos vain on saatavana tuoreita hedelmiä, on nii-
tä lapselle annettava.

(Jatkuu seuraavassa n:ssa)

MUUTAMIA TÄRKEIMPIÄ LAPSEN RUOKIA

K a u r a v e l l i: 1 litra vettä, 6 ruokalusikal-
pista kauraryynejä (suurimoja), jotka sekoitetaan ve-
teen kylminä ja keitetään 25 minuttia. Lisätään vähä
suolaa. Keitto siivilöidään (siivittää) ja mitataan.
Siihen lisätään kiehuva vettä, jotta saadaan täysi 1
litra.

J a u h o v e l l i: 1 litra vettä, 6 ruokalusikal-
pista vehnä (seija) jauhoja. Vehnäjauhot sekoitetaan
ensin tilkkaan kylmää vettä ja sitten tämä seos lisä-
tään kiehuvaan veteen. Keitetään 5-10 minuttia.

V o i v e l l i: 1 1/2 (puoli) litraa maitoa, puolilit-
raa vettä, 6 ruokalusikallista sokeria, 5 ruokalusik-
allista vehnä jauhoja ja suurehko kimpale voita. Voi
sulatetaan. Siihen lisätään vehnä jauhot ja annetaan
niiden hiukan ruskistua. Sitten lisätään kiehuva ve-
si. Keitetään 5-10 minuttia. Maito ja sokeri lisä-
tään ja koko seos saa kiehua.

(Jatketaan seuraavassa n:ssa)

VIRUMÄEN KÄTILÖNÄ (ämmaemand) on nyt A. S a m u e l
A. Samuel on sa synnytysapua maksuttomasti. Apua tar-
vitsevan on vain pidettävä huolta A. Samuelin kyydit-
misestä Narvasta kotiin ja takaisin. A. Samuelin asu-
paikka on Narvassa, Kroonholmi tee, maja 25 es. 8 (rauta-
tien talossa).

Nykyinen NYKSin puheenjohtaja on neiti maisteri
Tellervo Y R J Ö - K O S K I N E N, heimo-osaston
päälikkö - neiti Impi T O I V O L A.

I. S. N. O:n jäsen Katri LULLA ja P. VALTONEN ovat
kihloissa. Häitä vietetään aitoinkeriläisellä tavalla.

SAARNAAJA A. SUMMASSEN KIRJE

"Sanasepässä nr. 7-8" oleva kirjoitus antaa väärän käsityksen minusta, tuntuupa loukkavaltakin, kun siinä sanotaan, että minulla muka ei ole aavistustakaan kansallisesta heräämisestä Eestin Inkerissä. Ei ainakaan minun kirjeestäni pitäisi saada sellaista käsitystä ja jos tuo kirje olisi julkaistu kokonaisuudessa, niin lukijakunta olisi varmasti tullut kanssani samaan johtopäätökseen. Kansallistunto on aina ollut rakas sydämeni. Mutta kun työni kuuluu hengelliseen alaan, korkeiden anteiden palvelukseen, olen pakotettu väkijoukossa kansallista asioista. Ajakoon kansallista asiaa ne, joilla se on sydämen asia. Hengellisen työntekijän ei sovi sekaantua kansalliseen ~~xxx~~ politiikkaan, sillä, jos ne molemmat sotkee yhteen, tulee Babeli.

Kirjoituksessa sanotaan, että Inkerin kylissä ei löydy yhtään ihmistä, joka ei ymmärtäisi suomen kieltä. Se on peräti väite-onhan Eestin Inkerissä Karstulan kylä, jossa puhutaan vain venäjänkieltä ja aina -kin vanhemmat eivät ymmärrä suomen yhtään. Näistä vanhempien on tullut useampi uskova ja juuri heitä varten olemmekin käyttäneet kokouksissa venäjänkieltä eikä siis venäläisen hapatuksen levittämiseksi, kuten "Sanaseppä" kirjoittaa.

Laiuse Tähtveressä, 26. IX. 30. A. Summanen.

-----0000-----

A. Summanen on ensimmäinen mies, joka loukkaantumisen johdosta ei ole uhannut viedä "Sanaseppää" kärkeänsä. Sitä paitsi erittäin ilahduttavaa on, että hän niin myönteellisesti suhtautuu inkeriläisten kansalliskysymyksiin, mutta rehellisinä valitsemme, ettei hän ole pystynyt irrottamaan itsestään sitä venäläisyyttä, joka niinkuin ruoste on syöpynyt ihoon, jopa sydämeenkin. Niin sehän on orjuusvuosien perintöä, ja kuuluhan Summanen vanhempien polveen-ymmärrämme hänet hyvin ja emmekä halua häntä-tuota kunnian arvoista saarnaajamenoja ja syyttää, ei missään tapauksessa loukata, ei vaan me tahdomme ja toivomme, että hänelle itselleen ja hänen kautta kaikille uskoville kirkastuisi se oikotie, jonka itse Kansojen Jumala on määrännyt

meidän oikotie Inkerin kansallismme kuolettavaksi ~~xxxxxxx~~ täällä murheiden maailmassa.

On itsestään selvää, että inkerin asia ei saa kärsiä jonkun karstulaisen vanhuksen suomenkielen taitamattomuuden takia. Mitä taas puuttuu Summasen Babel-juttuun, toivomme, että joku asiantuntioista ottaisi sen joskus käsiteltäväksi - meistä tuntuu, että se on ristiriidassa Raamatun kanssa.

Samalla siis kuin me pyydämme anteeksi mahdollisesta loukkauksesta, on syytä Summasen ja muidenkin vanhamielisten ajatella vielä kerran, onko heidän suhtautuminen venäläisyyteen täällä se on Eestin Inkerissä oikea ja oikeutettu.

"Sanaseppä" toimitus.

R A J A N T A K A N A

lakkaamattomasti huhuillaan Leeningraagin ja Moskovan tapahtumista sekä nullistuksista. Mieliä sen yhteydessä yhä vain kiihtyy ja nyt suureksi ihmeeksi huomataan, että nöyrytetty kansa on täysin kypsä aseelliseen nousuun. Neuvostoherrat ovat varovaisia ja lähettävät kyliin sotaväkeä. Yhdessä Joenperän kylässä majailee paraikaa 23 punaryssää. Volosovasta saapunut henkilö taas kertoo, että Kupanitsan ympärillä on tapettu useampi kommunisti. GPU-osastot vangitsivat paljon miehiä. Kommunistien tappaajat ovat kumminkin tietämättömyydessä.

K U N N A N A S I O I S T A

Meidän Narvan kunnassa menot on osattu tehdä niin suuriksi, että henkilömaksu on vuodessa 1200 senttiä. Tämä on kaikkialla synnyttänyt nurinaa ja tyytymättömyyttä. Nyt ajatellaan lopettaa nurina siten, että määrätään maksu varallisuuden mukaan - siis rikkaat maksakoon. Ajatus on hyvä, mutta - paljonko meillä niitä rikkaita on?

Kunnan hallitus suunnittelee ryssäläistä kansakoulua varten ostaa Narvasta entisen rajavartioston. Se maksaa 1.450.000 senttiä.

Vaestelaste kohus-tuomareiksi kunnanvaltuuston puolesta on valittu rehellisimmät henkilöt: Lallo n

Aleksander, .M.Riud, Männik ja Rajevskij.

T E R V A U S juttu ei tahdo mitenkään päättyä. Poliisiviranomaiset jatkavat innokkaasti kuulusteluja. Ryssät saavat tietysti "tšuhnien" ahkeruuden johdosta hymyillä - he ovat kuin pannukakkuja, ikävä vain, että "huligaanit" eivät voitele heitä voilla, vaan tervalla.

Marraskuun 6P:nä Aleksander Hovintalo lupasi mennä pariksi tunniksi naapuriin, jonne hän kumminkin ei ole joutunut, vaan on hävinnyt tietämättömiin. A.H. oli kunnon mies, suojeluskuntaan päällikkö ja hänen katoaminen on täysin salaperäinen. Taphtuman johdosta paikkakunnalla huhuillaan erikummallisia. A.H. talo on noin 50mtr. rajasta.

Kesällä nuorison keskuudessa oli useampia tappeluita, joissa Tamikka-niminen poika sai m.m. 7 puikon haavaa. Nyt tappeluasiat olivat kärkeissä, jossa raagaistuksen alaiseksi joutuivat poikkeuksetta kaikki tappeluun osallistuneet.

"Nuoret kivekkäät" vielä marraskuun loppupuolella löivät pailoa ja nettivat kiekkoa omalla urheilukentällä. Satoi kylläkin vettä, mutta nuorten innostus ei tunne esteitä.

Aleksanteri Voipää kirjoittaa Paimion kansanopisolta: m.m.näin: "Täällä on hyvä olla. Johtaja rovasti Päiviö on meillä kuin oma isä. Työtä on paljon, mutta kaikki ovat niin reippaita. Meillä oli toverikunnan kokous, minut valittiin johtokunnan puheenjohtajaksi. Terveisiä paljon teille kaikille."

Kirkkoherre Erviö on järjestänyt Kallivieressä kaunisäältäöisen nuorten iltan.

Sornikossa on tänäkin alkanut ojen kaivaminen, kohta aloitetaan työ myös Kaandersuossa.

3. joulukuuta 1930. Kalle Riud, J. Männik, A. Rajevskij.
"Terveisiä kaikille teille kaikille."
Terveisiä kaikille teille kaikille.
Terveisiä kaikille teille kaikille.

Est. A-5370

29. XII. 1930

SA N A S E P P Ä

1930 JOULUHUUMERO 11-12.

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA.

Kun joululahestyy

"Hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta!" -
tekisi mieli sanoa sinulle, rakas "Senasepän" lukija, näin tahtoisin huudahtaa rajan toiselle puolellekin, tätä toivoisin armaalle Inkerillemme ja koko Inkerin kansalle. Mutta... voiko olla hauskaa joulua sillä, joka jo vuosia kodittomana maanpakolaisuudessa elää tai sille, joka rauhan ja ilon juhlan verisen väkivallan, sorron ja vainon alla vastaan ottaa, tai sillä, joka nälkäisenä helvetillisessä kommunan puna-vankilassa istuu, sillä, joka jossain tolkuttoman Venäjän kolkassa pakkotöissä joulunäkö on? Ei!... ei voi!... Ja voiko olla onnellinen uusi vuosi Inkerille, kun edessä on kylmä, synkkä, nälkäinen, epätoivoinen ja hämärä tulevaisuus?...

Lähestyy joulu... joulu, jommoista ei vielä Inkerin elämässä ollut. Orjuuden raskaimpinakin aikoina oli jouluna jotain parempaa, valoisaampaa, mutta nyt kommunistisen "kansanvallan" aikana ei kerrassaan mitään. Toista kymmentä vuotta tuhanneet inkeriläiset rauhaa, työtä ja vapautta rakastavat kansalaiset ottavat vieralla maalla kodittomina joulua vastaan. Kuinka paljon on siinä ajassa saanut kärsiä ja kokea koti-ikävää tuntea - tietää jokainen meistä omassa veressään ja lihassaan. Vieras sitä ei ymmärrä, eikä voikaan ymmärtää. Vähän on ollut siinä valoisa, paljon, kovin paljon mustaa, surullista....

Ja Inkeri itkee, kaipaa lapsiaan, kaipaa rauhallista työtä ja valoisa.

46949124

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

vapautta Inkeri itkee niin täällä kuin toulla puolella rajariivun. Se vuodattaa surun ja murheen mustia verikyyneleitä, kurjuuden, nälän ja orjuuden verilöylyjä. Kuka voisikaan luetella sen kyynelten meren sen tuskien, murheitten vuoren, jonka onneton kansa on tähän etsikkoaikana osakseen saanut?! Kuka?...

Inkeri itkee....

Ja kaikki tämä ja paljon muutakin ei liikuta Inkeriä (kansan sortajia, jotka sanoilla ovat "rauhan, rakkauden, veljeyden ja vapauden" edustajia, mutta tosiasiassa verihurtteja. Rahan, valon ja riemunjuhla-joulukaan ei voi lämmittää ja pehmittää heidän kovisydämiään. Onhan rajan toisella puolella joulukin ja joulukuusen polttaminenkin kiellettyä ja kansan pyhimätkin uskonnolliset tunteet lokaan tallattuina.

Rakas Inkerin sisko ja veikko, missä lieneetkään ja kuinka raskaissa olosuhteissa oletkaan, kuule - joululahes tyy sinullekin. Otta vastaan Seimen lapsi, sillä sitä ei voi estää mikään maa maailmassa. Joulun suuri Herra ja joulu valo tunkoutuu pungaisten tyrmienkin komeroihin.

Hartain toivoni on, että tämä joulujuhla toisi tullessaan meille jokaiselle myös uskoa, toivoa ja luotamusta, & uskoa, että

KERRAN VIELÄ VALOISAMPI PÄIVÄ

PAISTAA YLI ITKEVÄN, VERISSÄ KAMPPAILEVAN INKERIN, toivoa, että ORJAN KATKERAT KAHLEET VIHDOINKIN KATKELVAT ja luottamusta-OIKEUS, TOTUUS KERRAN VOITTAVAT VÄÄRYYDEN JA VALHEEN.

Inkerin valon ja vapauden joulu varmasti vielä ke kerran saapuu. Olkaamme valmiit siis sitä vastaanottamaan. Mutta nyt kansamme etsikkoaikana anna joulun suuri Vapahtaja jouluvalosi paistaa voimakkaasti ja lämmittävästi Inkerin itkeviin koteihin!

Paista kirkas jouluvalo Eestin Inkerin mataloihin majoihin ja ihmisten sydämiin!

Terve siis valon ja rauhan juhla-rakas joulu!

Terve talven jalo riemujuhla!

Antti Leppänen.

KAKSI JUHLAA

Eestin Inkerin luterilainen seurakunta on tänä vuonna viettänyt kaksi merkillistä juhlaa. Yksi on Narvan suomalaisen P. Mikaelin kirkon 125-vuotisjuhla ja toinen Helle Kalervo Erviön vihkiminen seurakunnan papiksi.

Syyskuun 14.päivä oli oikeastaan kaksikertainen juhla, koska viettäessään kirkon 125 vuotista merkkipäivää, muistettiin myös se, että samoihin aikoihin seurakuntakin täyttää 300 vuotta.

Narvan suomalaisen seurakunnan synty oikeastaan peittyi menneisyyden hämäryyteen, tiedetään vain, että ensimmäinen pappi, josta on tietoja oli jo vuonna 1628. Tuon papin nimi oli Abraham J o r d a n u s. Ensimmäinen kirkko on luultavasti rakennettu samoihin aikoihin, koska vuoden 1649 kartassa on merkitty myös suomalainen kirkko.

V.1650 tienoilla yhtyi suomalaiseen seurakuntaan silloin pienempi ja köyhempi veli eestiläinen seurakunta. 200 vuotta oltiin yhdessä, mutta sitten syntyi vakavia erimielisyyksiä, veli riitaantui veljen kanssa ja erosivat toinen toisestaan. Nyt eestiläisillä on Narvassa kaksikin seurakuntaa, mutta toinen suomalainen joutui pahasti ajan myrskytuulien raastettavaksi.

Kun vuonna 1704 ryssät valloittivat Narvan, joutuivat ruotsalaiset maanpakolaisuuteen, mutta pian ne he kumminkin palasivat ja liittyivät suomalaiseen seurakuntaan. Ajan kuluttua ruotsalaiset kumminkin jonnekin häipyivät jättäen jälkeensä vain oman nimensä. (Suomalais-ruotsalainen seurakunta.) Näin puheenalaiseen seurakuntaan jäivät ainoastaan suomalaiset (inkeriläiset).

Suomalainen kirkko on joutunut kolme kertaa tulen uhriksi, mutta v.1805 valmistui kirkko, joka säilyi vielä nytkin, ja, joka antoi aiheen yllämainittuun juhlan viettämiseksi.

Raja-tuo ruumista ja sielua kirvelovä-eroitti suuren osan seurakuntaa, mutta juhla-ajaksi suuret joukot nuorta sekä vanhaa täyttivät kauniin kirkon. Vieraiden joukossa nähtiin entinen kirkkoherra F.

G. S l ö ö r, rovastit A a v i k k o ja J a l a j a s
saksalainen pastori K r a e k ja kaksi suomalaista
saarnaajaa ~~K u o p p a l a~~ ja R ä t y

Juhla alkoi laululla, jonka jälkeen seurakunnan
neuvoston puheenjohtaja Aleksander J u l l e (Yllö)
lausui vieraat tervetulleeksi. Puhuja m.m. lausui :
"tämä kirkko on säilyttänyt meissä suomalaisen kie-
lon ja suomalaisen mielen." H. K. E r v i ö -"oma kirkko
kirkkoherra" piti mielenkiintoisen esitelmän kirkon
vaiheista. Rovasti Aavikon saarna väreili Inkerin
vapauden ja itsenäisyyden kaipauksesta. Tuntui heti,
että siinä seisoi i n k e r i l ä i n e n mies, jo-
ka on elänyt sen kansan elämää, krh. S l ö ö r i n
puhe taas oli täynnä muistoja niiltä ajoilta, jolloin
oltiin yhdessä. Tuo puhe erikoisella tavalla liikut-
ti ja lämmitti kuuntelijoiden sydämiä. Olihan S l ö ö r
ensimmäinen tuki Eestin Inkerin kansallisuudelle herää-
miselle ja siksi inkeriläiset katsovat häntä suu-
rellalla kunnioituksella. Kuoppalan ja Rätyn saarnaat
tunkoutuivat suoran sydämiin-he kansanmiehinä pa-
riessa päivässä oppivat tuntemaan inkeriläisen ja
nyt he puhuivat toisankin sydäimestä sydämeen, v e l-
j e n sydämeen. Arvoisan rovasti Jalajasen puhe oli
esiinomainen, mutta saksalaisen puhe jäi ikävyydeksi
kuuntelijoille ymmärtämättä. -

Pastori Helio Kalervo E R V I Ö n vihkiminen Nar-
van suomalais-ruotsalaisen seurakunnan papiksi muo-
dostui joulukuun 7 p:nä unohtumattomaksi tilaisuus-
deksi. Huolimatta huonosta kelistä ja säästä juhlevä
keä oli kokoontunut harvinaisen paljon. Vihkijänä
toimi praosti J a l a j a s. Kutsutuina vieraina: kir-
koherrat E i v i s t o ja K r a e k.

Inkerissä on kirkkoherran totuttu pitämään johta-
jana, hänen ympärillään on keskeytynyt koko henkinen
elämä, erittäin silloin, kun kansakoulunopettajat oli-
vat joko ryssiä tai ryssänmielisiä. Nyt ovat olosuh-
teet kylläkin hiukan toisenlaiset, mutta sittenkin
inkerialäiset kääntyvät kirkkoherransa puolen esi-
sien uskolla jaluottamuksella, esi-isien tavalla.
Kansan syvyydestä ikäänkuin kuuluisi ääni: "herätä
meidät unesta ja johda meidät valkouden ja pelastuk-
seen!"

MAIKEKOTI

-Joulu lähestyi. Leppäojan talos-
sa valmistauduttiin sen vastaanot-
toon. Talon isäntä, Vanhuus oli hän-
nen jokapäiväinen nimensä, sai kyl-
läkin kuulla joulun juhlimisen ja
joulupuun tupaan tuomisen kiellosta, mutta siitä hän
välittänyt, koska piti tuollaista kieltä anttikris-
tuksen hommeksi. "On tässä talossa ja tässä maassa
joulua ennenkin vietetty, vietetään sitä nytkin" tuu-
maili Vanhuus ja joulu sai rauhassa lähestyä.

-Jouluaattoilta. Leppäojan talossa oli jo arkipäi-
vän työ päättynyt. Tuvan kolonnurkassa honkapöydäl-
lä seisoi pieni kuusi. Olkinen risti, kolme vanhuk-
sen valmistamaa kynttilää ja muutama kotitekoisen
mammusi koristivat joulupuun. Jo sytytettiin kyntti-
lät. Jouluiho hejaistui kaikkien kasvoilla. Lapset i-
reippaasti aloittivat laulun: "Joulupuu on rakennet-
tu..." Joulurauha, onni ja ilo oli talossa. Laulun sä-
veleet kasvoivat aina vain suuremmaksi, ne tunkoutu-
vat ulkopuolelle seiniäkin ja niinkuin enkelien ve-
si kohosivat taivaan korkeuteen. Vanhuksen rinnankin
täytti omituinen tunnelma, "täällä on Jeesus", sanoi
hän hiljaa ja huomaamatta polvistui penkin vierre n
kiittämään Jumalaa. - - - -

-Yhtäkkiä kuului kova jymähdys. Ikkunat tärähti-
vät. Kujaovi oli potkaistu auki ja tupaan syöksyi
kiroillon joukko helvetillisen näköisiä miehiä, pit-
kät viitat päällä ja sarvihatut päässä-kiväärin kä-
sissä.

Kuusi temmattiin lattialle, vanhuus sai potkaisun
sekä karkean komennuksen: "vstovai!" Mutta oi liik-
kahtanut polvistuva Vanhuus; kohotti päänsä ja nou-
si seisomaan vasta sitten, kun kiirehtimättä oli se-
nonut: "Aamen." Tiukasti tarkasti Vanhuus sisääntul-
joita ja sitten yhtäkkiä ojentautui ja vihasta va-
visten karjaisi: "Uloos... työ pirut!..." - - - -

-Jouluyö. Leppäojan vanhuus viruu pimeän saunan
lattialla, kädet sidottuina ja pitkä heinänuora ympä-

ri ruumista. Omituinen hampaaitton rätinä ilmaisee,
että Vanhuus vielä elää. - - - - -

-Ensimmäinen joulupäivä. Kirkko on väkeä täynnä,
myös Leppäojan Vanhuus seisoo kalpeana, synkkänä ja
ilman köysiä. Alttarin ei enää ole, Jousuksen kuvan
sijassa jonkunlainen punainen väte- niin tämä kir-
kkohan nyt on punaklubi. Täällä nyt ei julisteta
jumalan sanaa, vaan Vanhusta Leppäojan talon isän-
tää tuomitaan. Näyte oikeuden istunto. Joulukuusi
tuvassa, hengellinen laulu- suuri rikos proletari-
attivaltakuntaa vastaan.....

-Hiljaisuus-

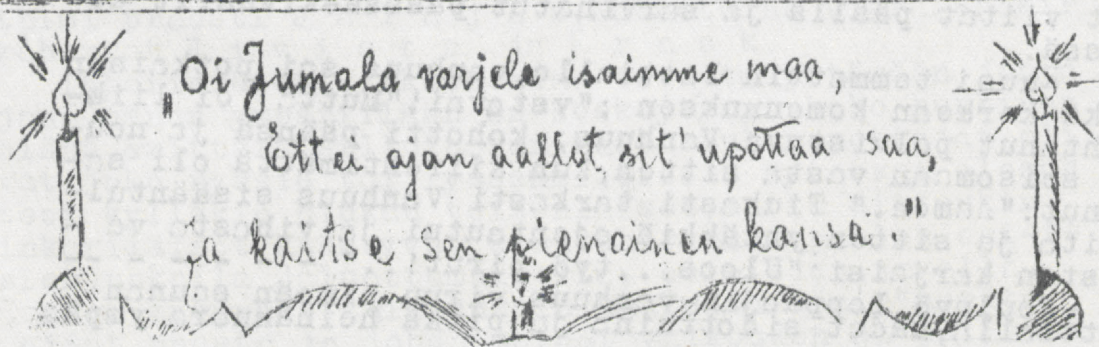
-Luetaan tumarien päätös. Se on vieraskielinen ja
ja vaikka Vanhuus sitä ymmärtääkin joksenkin täy-
dellisesti, aiotaan selostaa tiomion sisältö Vanhuke-
sen omalla kielellä. Vanhus kumminkin keskeyttää ka-
selostajan, nostaa kätensä pystyyn ja hänen suus-
taan jylhästi vyöryvät sanat: "Kiros jumalanpilk-
kajille!" Pystypäänä kääntyy Vanhuus kansajoukon
puoleen ja kuin kirkkoherra ennen saarnastuolilla
julistaa: "Joulun aattoiltana minulle selveni, että
piru ja ryssä ovat molemmat synnin palvelijoita. Ju-
ma varjelkoon heistä...."

-Nakst...nagaani-pystoolin isku kaskeytti Van-
huksen sanat ja kastoi hänet permannolle, kasvois-
ta purskautunut veri, oikean kristityn uhriveri,
kastoi pyhän nyt häväistyn alttarin.

-Vaiti seisovivat murhamiehet, verihurtat-

-Mutta väkijoukko oli hypähtänyt pystyyn ja nyt
kuin yhdestä suusta tuli: "Aamen."

-Aamen... kajahti kirkko.

NAISTEN

(Jatkoa)

aluksi sylkevät
kiinteän ravinnon
koittaa vähän
toon ja antaa
tä. Näin hän tot-
makuun ja alkaa
laisenakin lu-
tarkoin varoa
le liian kuumaa
an lämpimyyttä

tamalla, p e s t ä ä n l u s i k k a ennenkuin ale-
taan lasta sillä syöttää. Maidon lämpimyyttä ei saa
koettaa imemällä maitoa suoraan imukkeesta, vaan kaa-
detaan muutamia tippoja käden selkäpuolelle. Siitä
maistamalla selviää maidon lämpö. Äiti ei saa las-
taan syöttäessään välillä pistää samaa ruokaa o maan
suhunsa. On noudatettava suurta puhtautta ja varov-
vaisuutta, sillä lapsi on erittäin altis kaikille
taudeille. -Joskus myöskin sattuu, että lapsen ulostus
ensi alussa puuro- ja vihannesruokien johdosta tulee
veteläksi. Mutta tavallisesti se menee pian ohi ja
lapsi tottuu ruokiin.

OSASTO -
Joskus lapsen
suustaan kaiken
Silloin voi se -
lisämokaa mai -
lapsen imosi -
taa lisäravinnon
svööä sitä sei -
vikasta. Tulee t
antamasta lapsel
ruokaa. Kun ruu -
on koetettu mais

MUUTAMIA TÄRKEIMPIÄ LAPSEN RUOKIA :

M u n a v e l l i. Puoli litraa maitoa, puoli litraa
vettä, 2-4 ruokalusikallista vehnä jauhoja (saijajauh)
ja 4 ruokalusikallista sokeria sekä yksi kananmuna.
Jauhot sekoitetaan ensin tilkkaan kylmää vettä. Seos
kaadetaan kiehuvaan veteen ja keitetään viisi minut-
tia. Muna vispilöidään kylmään maitoon, ja kaadetaan
kiehuneeseen vehnä jauhoihin. Koko seos kiehoitetaan

P e r u n a s o s e. 1 kilo perunoita (mmamunia),
2 ruokalusikallista voita ja tarpeen mukaan maitoa.
Perunat kuoritaan, keitetään pehmeiksi ja puristetaan

teri.Voi ja keitetty maito lisätään.Uudet perunat
annaan kiehuvaan veteen,vanhat kylmään.

V i h a n n e s s o s e . l ruokaluskallinen veh-
jäjauhoja, 1 ruokaluskallinen voita, 1 ruokalusi -
allinen sokeria, puoli litraa maitoa, puoli lit-
raa vettä.Vihanneksia.Vehnäjauhot sekoitetaan en-
sin pieneen tilkkaan vettä(kylmää) sitten seos pan-
naan kiehuvaan veteen ja keitetään 5-10 minuuttia.
Maito voi ja sokerilisätään ja seos kiehautetaan .
Tähän puuroon sekoitetaan keitetyt ja valmiiksi pu-
serretut vihannekset.-Vihanneksina voi käyttää por-
kanlehtiä,punajuuria,herneitä lanttuja y.m.

Lasten ruokkimisessa tulee noudattaa säännölli-
syyttä, kohtuutta ja puhtautta. Lasten kuolevaisu-
us on vielä nykyään meillä huolestuttavan suuri,
mutta jokainen heiklä ja huolehtiva äiti voi tehdä
paljon tämän asian auttamiseksi.

Kasvattakaamme terveitä ja reippaita lapsia!

Naisylioppilaiden Karjala-Seuran johtajatar Tel-
lervo Y r j ö - K o s k i n e n kirjoittaa, että
joulun jälkeen Helsingistä matkustaa Eestin Inke -
riin kotitalousneuvoja ja toimii täällä n.3kuuta.

Inkeri-Seuran Naisosaston kokouksessa t.k. 16
p:nä otettiin vastaan 4 uutta jäsentä, joista 1 Kul-
lalta, 2 Hanikesta ja 1 Kallivierestä. Näin siis mei-
dän sisarparvi kasvaa.

Päätettiin järjestää jouluiltana S.Lullan talos-
sa joulukuusi. Makeiset valmistetaan kotona.Lapsil-
le jaetaan mummusia.

ISMOn johtajalle emäntä Linda Reijolle myönnet-
tiin virkavapautta toukokuun 16 p:nä asti v.1931 .
Joulujuhlallisuuksissa hän kuitenkin osallistuu toi-
mihenkilönä.Uudeksi johtajattareksi valittiin nei-
ti Elsa O r p o . Hän on aikaisemmin(v.1928-29) opis-
kellut Jamilahden kansanopistossa ja nyt toiminnal-
laan sekä käytöksellään täysin ansainnut tämän har-
joituksen kunnianimityksen.

Joulukellot

1. Soivat hiljaa joulukellot
Halkei pyhä jouluyön.
Ihmismielet irroittuvat
Kahlehista arkityön.

2. Soivat hiljaa joulukellot
Taivaan rauhaa sydämiin.
Riemu täyttää ihmisrinnan,
Aatos yhtyy sävelmiin.

3. Soivat hiljaa joulukellot
Rakkautta yli maan.
Soivat meille ihmisille
Jouluvälos' vaan.

4. Kyynelvirrat, kärsimykset
Inkerini kansaa syö.
Mieltä painaa murhe musta
Elon täyttää synkkä yö.

5. Soikaa siksi joulukellot
Lohdutusta murheisiin!
"Joulurauhaa" - ikirauhaa
soikaa kansani sydämiin!

Antti Leppänen

Y L I R A J I N
"Sanaseppä on ennenkin joskus lyönyt silmäyksiä, teem
nytkin käynnin sinne; astumme ensin vaikkapa Kullon
kylään. Sisään emme vaikka mene, tuvat ovat melkein
kaikkialla pimeät-ei ole lampun öljyä ja joko ikku-
nan alla istuu punaryssä kiväärine. Jaakon Elias ö-
lämästä toki ehdimme kuulla. Hän oli näet uskollinen
soveton palvelija, mutta nyt jo isäntä suuttui ja syy-
ttää miestä: 1-ksi, että Elias Koskenkin seljsoveotin
puheenjohtajana kokosi rahaa lainan ostamiseksi Ko-
semkinasta 1350 ruplaa, U. Narusista 1192, Struuppel -

ta ja nopsista "Gospankista" olisi pitänyt tuollaista tuoda, mutta sinne joutui vain 715 ruplaa. 2-si kuu - luen Struuppan tehtaan hallituskuntaan Elias ei ole tehnyt yhtään kommunistista työtä. On siis hyvin todennäköistä, että mies saa tehdä tuttavuutta kepe - uun vankilan kanssa.

Punaryssät päättivät auttaa moisessa olevaa kom - munaa, ja auttoivatkin. He nostivat perunoita n. 30 säk - kiä, mutta - vetivät ne myös hetipaikalla omaan kel - leriinsa.

ROPSUSTA viime keväällä Larin Sasha meni moison kommuunaan. Syksyllä kumminkin jätti hevosen ja lehmän ja pakeni takaisin Ropsuun. Ei maistunut.

KUUKUSISSA poliisi teki 6 protokollia syystä, et - tä talonpojat eivät nylkineet teurastettuja sikojaan, vaan kärvensivät niinkuin ennenkin. Kontrarevolutsion

KOSEMKIN ei raatsi antaa raiton, koska neuvosto herrat ovat saaneet kiskotuksi ainoastaan 8% koko suunniteltu maitomäärästä.

TIESUUSSA ei mene kaupaksi laina "5vuotissuunitel - ma 4 vuodessa", sitä ostettiin ainoastaan 60 ruplalla vaikka käsky oli ostaa 240:112.

HAAVIKOSSA on kommuuna, jota ryssät herkkutelevat "Vernyi Putj'iksi". Syksyllä siellä nukuttiin koko vi - ko, sillä viljanpuunkone särkyi ja ja talonpoika "Putshkin" ei luvuttanut omaa vaikka joutuikin van - kilaan. Kaalit mätänävät vielä joulukuussa, osittain pelloilla - ei ole näet astioita. Muuten kaalikilo mak - saa 10 kopeekkaa.

LUTSKASSA selsoveetin sihteeri oli olevinaan suu - ri herra ja tappoi oman lehmänsä "Rikoksen" rangais - tukseksi sai 8 kuukautta joutua siinä samasta syystä 6 kuukautta.

ROPSUNKANSKOUKULUN opettajatar nälän jodostapoke - ni jonnekin ja nyt lapsilla on täysi "slabooda".

RANTAKUNNASSA ei sallita kolhooseja. Vain Kaipaa - lassa saatiin syntymään tuollainen synti - sekin pe - toksella TOZ - nimen varjossa.

KALASTAJAKOLHOOSEJA ei synny eikä synny, ei sek - kään auttanut, että OBISPOLKOM lokakuun 22 p:nä lupoi vapauttaa kolhkalasteja pilottisboorast' rentti - maksusta, selhosnaloogista, podohodnoverosta j.n.e.

TAPETTIIN Piosovitsassa (Moloskovitsan ja Runko - von välillä) marraskuun alissa kommunisti kätyri - Tido Kalmus.

"Pimataan Kosemkinan sairaalassa potilaita näläi - lä, sillä ei ole leipää, ei ole leipää..."

Piirin eläintohtori BOHAM päivät pitkät vain juopottelee ja "on sitä mieltä, että mitä että mitä enemmän hevosia taukijaa sitä enemmän proletari saapi kalbassi (makkaraa)".

JAAAMAN piirikunnassa syyskynnot päättyivät näin : kommuunot kynsivät 650 sijasta 184 hektaria; ahomaa - ta ajateltiin kyntää 160, kynnetyksi tuli 48 ha. Yk - sityiset talonpojat eivät myöskään olleet hätäisiä, koska kynsivät peltojaan ei 3462 ha, vaan 1181. Kol - mas osa peltoja on siis näin jätetty kyntämättä.

KANTTORI A.H Y RRI N hengellinen laulukuoro sai joulukuun alussa 5 vuotiaksi. Tapauksen johdosta laulukuoron jäsenet kokoontuivat P. Sänkin taloon ja viettivät perheiltaman tapaisen juhlaillistuksen. Lau - lettiin ja pidettiin puheita. Erikoisen arvokkuuden antoi tilaisuudelle kirkkoherran läsnäolo. Hän piti mieliä liikuttavan puheen.

Suurimpana laulukuoron saavutuksena mainittakoon se, että laulukuoro enää ei pidä syntäinä kansallis - laujen laulamista.

Vihkimisen johdosta suomalaisen seurakunnan pa - piksi pastori H.K. ERVIÖ on saanut vastaanottaa pal - jon onnitteluja sekä seurakuntalaistensa että muie - tenkin taholta. "Sanaseppä" puolestaan yhtyy onnit - telijoiden joukkoon.

Eestin inkeriläimen oli iloinen ja kiitollinen Jumalalle, kun lähellä Rosonan rantaan alkoi kehota - kaunis kirkkorakennus. Kattokin jo valmistui ja kul - tainen kristi säteili yli peltöjen, yli metsien. Niin monikin valmistutui jouluna matkustamaan omaan kir - kkoon ja oli kuulevinaan kellojen kajahtelua. Mutta toisin on määrätty. Ei vielä sukaiso kirkko ovejaan, ei ota vastaan Jumalan sanaa janoavia, ei, ikkunat ja - ovet joutuivat lautojen peittoon alle ja jouluna

